ЗАХАР ЕАД
компания на Захарни заводи

гр. Горна Оряховица, ул. "Св. княз Борис I" 29
т. 0618 / 21 461, ф. 0618 / 21 709
e. office@zaharnizavodi.com
www.zaharnizavodi.com

„ЗАХАР“ ЕАД

ГР. ГОРНА ОРЯХОВИЦА, ул. „СВ. КНЯЗ БОРИС I“ № 29

ИНДИВИДУАЛЕН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 ГОД.

Отчет за финансовото състояние

Отчет за всеобхватния доход

Отчет за паричните потоци

Отчет за промените в собствения капитал

Пояснения към индивидуален годишен финансов отчет

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2022 ГОД.

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

"ЗАХАР" ЕАД ГР. ГОРНА ОРЯХОВИЦА

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

за годината завършваща на 31.12.2022 г.

(Всички суми са в хил.лева)

	Приложения	31.12.2022	31.12.2021
АКТИВИ			
Нетекущи активи			
Имоти,машини, съоръжения и оборудване	3.1	4402	5109
Активи по отсрочени данъци	3.2	44	24
		4446	**5133**
Текущи активи			
Текущи материални запаси	4	54451	6963
Нетекущи активи или групи за изваждане от употреба,класифицирани като държани за продажба или държани за разпределение към собствениците	4 А	17	85
Текущи търговски и други вземания	5	22317	13370
Парични средства	6	394	4
Общо текущи активи		**77179**	**20422**
ОБЩО АКТИВИ		**81625**	**25555**
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
Капитал и резерви			
Основен капитал	7	9994	9994
Резерви	8	2281	2180
Последващи оценки на пенсионни планове с дефин.доходи		(94)	(45)
Неразпределени печалби /непокрити загуби		0	220
Печалба /загуба за годината		27295	880
Авансово разпределен дивидент		(7000)	0
Общо собствен капитал:		**32476**	**13229**
Нетекущи пасиви			
Дългосрочна част от други нетекущи финансови пасиви	9	200	300
Нетекущи задължения към персонала	10	154	98
Нетекущи пасиви по лизинг	11	60	129
Общо нетекущи пасиви		**414**	**527**
Текущи пасиви			
Текуща част от дългосрочни банкови заеми	9	100	245
Текуща част от задължения по финансов лизинг	11	69	68
Краткосрочни банкови заеми	12А	43097	9358
Текущи търговски и други задължения	12	3857	1643
Текущи задължения към персонала	12.1	249	79
Текуща част на текущи данъчни задължения	12.2	1363	406
Общо текущи пасиви		**48735**	**11799**
Общо пасиви		**49149**	**12326**
Общо капитал и пасиви		**81625**	**25555**

Приложенията, изложени от стр. 1 до стр. 38 са неразделна част от настоящия финансов отчет
Финансовият отчет е одобрен за издаване от СД и е подписан на 30.03.2023 г. от:

Съставил : Yulia Yordanova Borisova
Digitally signed by Yulia Yordanova Borisova
Date: 2023.03.30 14:17:56 +03'00'
/Ю. Борисова /

Изп. директор: GEORGI BOZHIDAROV KYUCHUKOV
Digitally signed by GEORGI BOZHIDAROV KYUCHUKOV
Date: 2023.03.30 14:24:24 +03'00'
/ Г. Кючуков/

Дата : 30.03.2023 г.

Член на СД: Stanimir Todorov Stamov
Digitally signed by Stanimir Todorov Stamov
Date: 2023.03.30 14:58:02 +03'00'
/Ст. Стамов/

Заверил, съгласно одиторски доклад: PENKA TODOROVA ARMENCHEVA
Digitally signed by PENKA TODOROVA ARMENCHEVA
Date: 2023.03.30 16:57:28 +03'00'
/ регистриран одитор Пенка Арменчева - 0268 /

"ЗАХАР" ЕАД ГР. ГОРНА ОРЯХОВИЦА

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

за годината завършваща на 31.12.2022 г.

(Всички суми са в хил.лева)

	Прил.	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Продължаващи дейности			
Нетни приходи от продажби	13	119409	36429
Други приходи от дейността	14	79	151
Приходи от безвъзмездни средства, предоставени от държавата	14 А	242	183
Общо приходи от продължаващи дейности		**119730**	**36763**
Разходи по икономически елементи		**(102826)**	**(28463)**
Разходи за суровини и материали	16	(98164)	(25744)
Разходи за външни услуги	17	(1509)	(567)
Разходи за персонала	18	(2321)	(1323)
Разходи за амортизация		(698)	(711)
Разходи за обезценка	19	(109)	(112)
Други оперативни разходи	20	(25)	(6)
Суми с корективен характер	15	**13924**	**(7083)**
Себестойност на продадените стоки и други краткотрайни активи (без продукция)		(75)	(104)
Промени в наличностите на готовата продукция и незавършено производство		13999	(6979)
Финансови приходи/разходи нето	21	**(494)**	**(232)**
Общо разходи от продължаващи дейности без разходи за данъци		**89396**	**35778**
Печалба/загуба от оперативната дейност		**30334**	**985**
Печалба/загуба от продължаващи дейности преди разходи за данъци		**30334**	**985**
Разходи за данъци от продължаващи дейности	22	**(3039)**	**(105)**
Данък върху печалбата		(3054)	**(105)**
Други от данъчни временни разлики		15	**0**
Печалба/загуба за периода от продължаващи дейности		**27295**	**880**
Печалба/загуба за периода		**27295**	**880**
Печалби (загуби) от преоценките на планове за дефинирани доходи		(54)	
Общо компоненти на друг всеобхватен доход, които няма да бъдат прекласифицирани към печалба или загуба преди облагане с данъци		(54)	0
Данък върху доходите, свързани с компоненти на друг всеобхватен доход, които няма да бъдат прекласифицирани към печалба или загуба		5	0
Данък върху дохода, отнасящ се до компонентите на друг всеобхватен доход		5	0
Друг всеобхватен доход за периода, нето от данъци		**(49)**	**0**
Общ всеобхватен доход за периода		**27246**	**880**
Печалба за разпределение на акция в лева	23	**1363.19**	**44.03**

Приложенията, изложени от стр. 1 до стр. 38 са неразделна част от настоящия финансов отчет.
Финансовият отчет е одобрен за издаване от СД и е подписан на 30.03.2023 г. от:

Съставил : Yulia Yordanova Borisova — Digitally signed by Yulia Yordanova Borisova Date: 2023.03.30 14:18:51 +03'00'

/Ю. Борисова /

Изп. директор: GEORGI BOZHIDAROV KYUCHUKOV — Digitally signed by GEORGI BOZHIDAROV KYUCHUKOV Date: 2023.03.30 14:25:04 +03'00'

/ Г. Кючуков/

Дата : 30.03.2023 г.

Член на СД: Stanimir Todorov Stamov — Digitally signed by Stanimir Todorov Stamov Date: 2023.03.30 14:58:35 +03'00'

/Ст. Стамов/

Заверил, съгласно одиторски доклад: PENKA TODOROVA ARMENCHEVA — Digitally signed by PENKA TODOROVA ARMENCHEVA Date: 2023.03.30 16:58:07 +03'00'

/ регистриран одитор Пенка Арменчева - 0268 /

"ЗАХАР" ЕАД ГР. ГОРНА ОРЯХОВИЦА

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

към 31.12.2022 г.

(Всички суми са в хил.лева)

	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Парични потоци от оперативна дейност		
Постъпления от клиенти	143682	49034
Плащания към доставчици	(163386)	(38230)
Плащания към персонал и осигурителни институции	(2146)	(1327)
Платени лихви и банкови такси по заеми за оборотни средства	(350)	(282)
Платени данъци	(1711)	(79)
Постъпления от финансиране по ОП 60/40;др.финасирания	0	167
Други постъпления (плащания) нето	(299)	(10)
Нетни парични потоци от оперативната дейност	**(24210)**	**9273**
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Покупка на дълготрайни материални активи	(7)	(980)
Възст.заеми получени от св.пр./Възстановени предоставени заеми на св. пр.	(13346)	(20279)
Предоставени заеми от св.предприятия /Възст.заеми от св.предпр.	12643	15795
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност	**(710)**	**(5464)**
Парични потоци от финансова дейност		
Получени дългосрочни банкови заеми	0	400
Погасени дългосрочни банкови заеми	(245)	(290)
Постъпления от краткосрочни банкови заеми (овърдрафт)	130307	43033
Изплащане на краткосрочни банкови заеми (овърдрафт)	(96638)	(46859)
Получени търговски заеми	5000	0
Изплатени търговски заеми	(5000)	0
Изплатени дивиденти на дъщерни дружества	(8000)	
Изплатени задължения по финансов лизинг	(68)	(67)
Други плащания/постъпления по фин.дейност	(32)	(20)
Нетни парични потоци от финансова дейност	**25324**	**(3803)**
Нетно увеличение/намаление на паричните средства	**404**	**6**
Пари и парични еквиваленти на 1 януари	**4**	**3**
Нетни ефекти от промяна на валутните курсове	**(14)**	**(5)**
Парични средства в края на периода	**394**	**4**

Приложенията,изложени от стр. 1 до стр. 38 са неразделна част от настоящия финансов отчет.

Финансовият отчет е одобрен за издаване от СД и подписан на 30.03.2023 г. от:

Съставил : Yulia Yordanova Borisova
Digitally signed by Yulia Yordanova Borisova
Date: 2023.03.30 14:19:29 +03'00'
/ Ю. Борисова/

Изп.директор: GEORGI BOZHIDAROV KYUCHUKOV
Digitally signed by GEORGI BOZHIDAROV KYUCHUKOV
Date: 2023.03.30 14:25:33 +03'00'
/ Г. Кючуков/

Член на СД: Stanimir Todorov Stamov
Digitally signed by Stanimir Todorov Stamov
Date: 2023.03.30 14:58:58 +03'00'
/Ст. Стамов/

Дата : 30.03.2023 г.

Заверил, съгласно одиторски доклад: PENKA TODOROVA ARMENCHEVA
Digitally signed by PENKA TODOROVA ARMENCHEVA
Date: 2023.03.30 16:58:28 +03'00'
/ регистриран одитор Пенка Арменчева - 0268 /

ЗАХАР ЕАД ГР. ГОРНА ОРЯХОВИЦА

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

към 31.12.2022 г.

(Всички суми са в хил.лева)

	Основен капитал	Общи резерви	Други резерви	Последващи оценки на задължения по пенс.фондове	Неразпр. печалба от минали години	Печалба (загуба)	Общо собствен капитал
Салдо на 1 януари 2021 година	**9994**	**1846**	**0**	**(35)**	**163**	**171**	**12139**
Увеличение /намаление /след други промени	**0**	**0**	**334**	**0**	**57**	**(171)**	**220**
Общ всеобхватен доход за периода	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**880**	**870**
-нетна печалба за периода	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**880**	**880**
-друг всеобхватен доход за периода	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
-последващи оценки на пенсионни планове	**0**	**0**	**0**	**(10)**	**0**	**0**	**(10)**
Салдо на 31 декември 2021 година	**9994**	**1846**	**334**	**(45)**	**220**	**880**	**13229**
Други изменения в собст.капитал				**0**	**0**		**0**
Салдо на 1 януари 2022 година	**9994**	**1846**	**334**	**(45)**	**220**	**880**	**13229**
Операции със собствениците	**0**	**0**	**101**	**0**	**(220)**	**(880)**	**0**
Увеличение /намаление /след други промени	**0**	**0**	**101**	**0**	**(220)**	**(880)**	**(999)**
Разпределен дивидент от минали години			**(1000)**		**(1000)**	**0**	**0**
Общ всеобхватен доход за периода в т.ч.	**0**	**0**	**0**	**(49)**	**0**	**27295**	**27246**
- нетна печалба за периода	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**27300**	**27300**
- други компоненти на всеобхватния доход, нето от данъци							**0**
- последващи оценки на пенсионни планове				**(49)**			**(49)**
-друг всеобхватен доход за периода	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Операции със собствениците						**(7000)**	**(7000)**
Разпределен дивидент от текуща година						(7000)	(7000)
Салдо на 31 декември 2022 г	**9994**	**1846**	**435**	**(94)**	**0**	**20295**	**32476**

Приложенията изложени от стр. 1 до стр. 38 са неразделна част от настоящия финансов отчет.
Финансовият отчет е одобрен за издаване от СД и е подписан на 30.03.2023 г. от:

Съставил :_____
/Ю.Борисова /

Yulia Yordanova Borisova
Digitally signed by Yulia Yordanova Borisova
Date: 2023.03.30 14:20:01 +03'00'

Дата : 30.03.2023 г.

Изп. директор: GEORGI BOZHIDAROV KYUCHUKOV
Digitally signed by GEORGI BOZHIDAROV KYUCHUKOV
Date: 2023.03.30 14:39:26 +03'00'
_____
/ Г. Кючуков/

Член на СД: Stanimir Todorov Stamov
Digitally signed by Stanimir Todorov Stamov
Date: 2023.03.30 14:59:31 +03'00'
_____
/Ст. Стамов/

Заверил, съгласно одиторски доклад:
/ регистриран одитор Пенка Арменчева -0268 /

PENKA TODOROVA ARMENCHEVA
Digitally signed by PENKA TODOROVA ARMENCHEVA
Date: 2023.03.30 16:58:52 +03'00'

„ЗАХАР“ ЕАД ГОРНА ОРЯХОВИЦА

Пояснения към годишен финансов отчет за 2022 год.

ПОЯСНЕНИЯ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

„ЗАХАР” ЕАД е регистрирано като Акционерно дружество със седалище гр. Горна Оряховица, Р. България, с ф. д.№365/2006 год.на СЗОС.Адресът на управление е гр. Горна Оряховица, ул. ”Св. Княз Борис I „ №29; ЕИК 123724063.

Дружеството е с капитал в размер на 9 993 500 лева, разпределен в 19 987 бр. обикновени поименни акции с номинална стойност 500 лв. всяка. Едноличен собственик на капитала е „ЗАХАРНИ ЗАВОДИ“ АД гр. Г.Оряховица.

Основната дейност на дружеството е производство на захар кристал чрез рафиниране на сурова тръстикова захар, производство на специфични видове захар, разфасовка на захар кристал по 0,5 кг, 1 кг, 5 кг, 25 кг, 50 кг и 1000 кг, производство на захар – бучки по 1 кг, 0,5 кг и 0,3 кг, търговия със захар и захарни изделия.

Дружеството осъществява своята дейност в производствената си база в гр.Горна Оряховица.

„ЗАХАР” ЕАД е с едностепенна система на управление :

Съвет на Директорите в състав

- инж. Георги Алексиев Узунов – председател на СД
- инж. Георги Божидаров Кючуков – член на СД и Изпълнителен Директор
- инж. Станимир Тодоров Стамов – член на СД

Дружеството се представлява от Изпълнителния директор заедно с един от членовете на Съвета на Директорите .

Към 31.12.2022 год. средно списъчния брой на персонала в дружеството е 79 работници и служители, а към 31.12.2021 год. е бил 55 работници и служители.

2.СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА

База за изготвяне на финансовите отчети

2.1. База за изготвяне на финансовия отчет

Дружеството води текущо счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството и Международните счетоводни стандарти /МСС/, издание на Комитета за Международни счетоводни стандарти и приети за приложение от Европейския съюз. Към датата на изготвянето на настоящият финансов отчет МСС включват Международните счетоводни стандарти, Международните стандарти за финансови отчети, тълкуванията на Постоянния комитет за разяснения и тълкуванията на Комитета за разяснения на МСФО. Комитетът за МСС преиздава ежегодно стандартите и разясненията към тях, които след формалното одобряване от Европейския съюз са валидни за годината, за която са издадени. Голяма част от тях не са приложими за дейността на дружеството поради специфичните въпроси, които се третират в тях. Ръководството на дружеството се е съобразило със всички стандарти и разяснения, които са приложими към неговата дейност и са приети официално за приложение от Европейския съюз към датата на изготвянето на настоящия финансов отчет.
За текущата финансова година дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност.

„ЗАХАР“ ЕАД ГОРНА ОРЯХОВИЦА

Пояснения към годишен финансов отчет за 2022 год.

Стандарти, изменения и разяснения към МСФО/МСС. които са влезли в сила от 01 януари 2022 г.

Дружеството е приложило следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2022г., но нямат съществен ефект от прилагането им върху финансовия резултат и финансовото състояние на Дружеството:

Изменение на МСС 16 Имоти, машини и съоръжения – Постъпления преди предвидената употреба – в сила от 1 януари 2022 г.

Публикувано е от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) на 14.05.2020 г.
Прието е за при5ложение в ЕС съгласно Регламент (ЕС) № 2021/1080 от 28 юни 2021 г. (Официален вестник, бр. L 234 от 02.07.2021 г.)

Изменението на МСС 16 засяга счетоводното третиране на приходите от продажба на единици, произведени при привеждането на даден актив от имоти, машини и съоръжения до местоположението и в състоянието, необходими, за да може той да функционира по начина, предвиден от ръководството, съгласно пар. 17, буква „д“ на МСС 16 Имоти, машини и съоръжения. Тези промени забраняват на предприятията да приспадат от разходите си за „ тестване дали активът функционира правилно“, които са част от преките разходи, отнасящи се до довеждането на актива до местоположението и състоянието, необходимо за неговата експлоатация по начина, предвиден от Ръководството, нетни приходи от продажби на произведените артикули по време на самото довеждане на актива до това местоположение и състояние. Вместо това предприятието признава тези приходи от продажба за такива артикули и съответните разходи, свързани с тях, в печалбата и загубата за периода съгласно правилата на другите приложими стандарти. Промените уточняват, че тестването дали активът функционира правилно, всъщност представлява оценка дали техническия и физическия статус и демонстрирани възможности за работа на актива са такива, че той да е в състояние да се използва по предназначение при ръководство, доставка на стоки или услуги, отдаване под наем или за административни цели. Допълнително, предприятията трябва да оповестят отделно сумите на приходите и разходите, свързани с произведените артикули, които не са резултат от обичайните дейности на предприятието. Промените се прилагат ретроспективно, но само за имоти, машини и съоръжения, които са доведени до местоположението и състоянието, необходими за тяхната експлоатация на или след началото на най-ранния период, представен във финансовия отчет, когато предприятието за първи път прилага изменението.
Кумулутативният ефект от първоначалното прилагане на изменението следва да се отрази като корекция на началното салдо на неразпределената печалба в началото на най-ранния представен период.
Изменението на МСС 16 влиза в сила за годишни периоди, започващи на 01.01.2022 год. Разрешено е по-ранно прилагане, като този факт се оповестява.
Ръководството е преценило, че промените не биха оказали влияние върху счетоводната политика и върху класификацията и представянето на отчетните обекти във финансовите отчети на дружеството.

Изменения на МСС37Провизии, условни пасиви и условни активи – Обременителни договори – разходи за изпълнение на договор – в сила от 1 януари 2022 год.

Изменението на МСС 37 с название „Обременяващи договори – разходи за изпълнението на договор“ е публикувано от СМСС на 14.05.2020 год.
Прието е за приложение в ЕС съгласно Регламент (ЕС) № 2021/1080 от 28 юни 2021 г. (Официален вестник, бр. L 234 от 02.07.2021 г.)
С изменението на МСС 37 се уточнява кои разходи следва да включва предприятието в състава на разходите за изпълнение на договор, за да прецени дали договорът е обременяващ и следователно да признае провизия.

Изменението на МСС 37 следва да се прилага за годишните отчетни периоди с началото на или след 01.01.2022 г. по отношение на съществуващи договори, по които предприятието не е изпълнило всички свои задължения. По-ранно прилагане се разрешава.
Изменението следва да се прилага с обратна сила, като се коригира началното салдо на неразпределената печалба (или друг засегнат компонент на собствения капитал) на датата на първоначалното прилагане. Сравнителната информация във финансовия отчет не се преизчислява.
Ръководството е преценило, че промените не биха оказали влияние върху счетоводната политика и върху класификацията и представянето на отчетните обекти във финансовите отчети на дружеството

Изменения на МСФО 3 Бизнес комбинаци – Препратка към Концептуалната рамка – в сила от 1 януари 2022 г.

Изменението на МСФО 3 Бизнес комбинации с название Препратка към Концептуалната рамка Публикувано е публикувано от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) на 14.05.2020 г.
Прието е за приложение в ЕС съгласно Регламент (ЕС) № 2021/1080 от 28 юни 2021 г. (Официален вестник, бр. L 234 от 02.07.2021 г.)
С изменението се внасят промени в МСФО 3 в три аспекта:

1. Актуализира се препратката към приложимата рамка – Концептуалната рамка за финансово отчитане (рамката от 2018 г.).
2. Въвежда се ново изключение от принципа на признаване на пасиви и условни пасиви, поети в бизнес комбинация, по отношение на сделки и други събития в обхвата на МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи или КРМСФО 21. Налози, според което придобиващият следва да прилага съответно МСС 37 или КРМСФО 21 (вместо Концептуалната рамка), за да дентифицира задълженията, които е поел при бизнес комбинация.
3. Добавя се към МСФО 3 изрично изискване, че придобиващият не признава (не отчита балансово) условни активи, придобити при бизнес комбинация.

Изменението на МСФО 3 следва да се прилага в бъдеще по отношение на бизнес комбинации, чиято дата на придобиване е на или след началото на първия годишен отчетен период, започващ на или след 01.01.2022 г.
По-ранно прилагане се разрешава, ако предприятието същевременно или по-рано прилага и всички други актуализирани препратки според Изменения на препратките в МСФО към Концептуалната рамка, публикувани от СМСС през март 2018 г. заедно с новата версия на Концептуалната рамка.
Ръководството е преценило, че промените не биха оказали влияние върху счетоводната политика и върху класификацията и представянето на отчетните обекти във финансовите отчети на дружеството

Годишно подобрение но МСФО, цикъл 2018-2020 год. – в сила от 1 януари 2022 год.

Годишните подобрения на МСФО, цикъл 2018-2020 год. са публикувани от СМСС на 14.05.2020 год. и са приети за приложение в ЕС съгласно регламент (ЕС) № 2021/1080 от 28 юни 2021 год. (Официален вестник, бр. L 234 от 02.07.2021 год.)
С тези годишни подобрения на МСФО се внасят промени с ограничен обхват в следните стандарти:
МСФО 1 – с изменението на МСФО 1 се облекчава прилагането на МСФО 1 от дъщерно предприятие, което прилага МСФО за първи път по-късно от неговото предприятие майка, по отношение на оценяването на кумулутативните разлики от валутното преизчисляване.
Това изменение се прилага и за асоциирано или съвместно предприятие, което избере да приложи пар. Г6, буква „а“ от МСФО 1. Изменението е в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 01.01.2022 год., като е разрешено по-ранно прилагане.
МСФО 9 – с изменението на МСФО 9 се цели да се поясни кои такси и разходи следва да вземе под внимание предприятието при прилагането на изискването относно прага от 10% за същественост (пар.Б.3.3.6) по отношение на модифицирани финансови пасиви.

Изменението е в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2022 год., като е разршено по-ранно прилагане. Ако предприятието приложи изменението по-рано, оповестява този факт.
Предприятието прилага изменението по отношение на финансови пасиви, които са модифицирани или разменени на или след началото на годишния отчетен период, в който предприятието прилага изменението за първи път (изменението се прилага перспективно, а не с обратна сила).
МСС 41 – с изменението се премахва изискването предприятията да изключват паричните потоци за данъци, когато оценяват справедливата стойност на активите в обхвата на МСС 41.
Предприятието прилага изменението в бъдеще към оценки по справедлива стойност, направени на или след началото на първия годишен отчетен период, започващ на или след 01.01.2022 год. Разрешава се по-ранно прилагане, като този факт се оповестява.
Изменението се прилага перспективно, т.е. за измерване на справедливата стойност на или след датата, която предприятието първоначално прилага изменението.
Изменението влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 янури 2022 год., като е разрешено по-ранно му прилагане.
МСФО 16 – направено е изменение на част I на Пример за илюстрация 13 от Примерите да илюстрация в пар. ПИ5 към МСФО 16 Лизинг, като е премахнат от примера текстът за възстановяване на подобрения на лизинговия имот от лизингодателя.
Примерите да илюстрация към МСФО 16 не са неразделна част от стандарта, изменението не подлежи на приемане от Европейската комисия и затова не е публикувано официално заедно с другите изменения на Годишни подобрения на МСФО, цикъл 2018-2020 год.
Ръководството на Дружеството не очаква прилагането на измененията в бъдеще да окажат влияние върху финансовия отчет на Дружеството.

2.3 Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството.

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовия период, започващ на 1 януари 2022 год., и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството. Не се очаква те да имат съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.
Промените са свързани със следните стандарти:

Промени в МСС 1 Представяне на финансов отчет и МСФО Практически отчет 2 Изготвяне на преценки за същественост – Оповестяване на счетоводни политики – в сила от 1 януари 2023 год.

Тези промени касаят прецизиране определението за „същественост“, посочено в двата стандарта.
Измененията се прилагат перспективно за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 год., като по-ранното приложение е разрешено.
Ръководството на дружеството е в процес на оценка на въздействието на измененията, за да определи ефекта, които те ще имат върху оповестявания на счетоводната си политика.

Изменения на МСС 8 Счетоводна политика, Промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки: Дефиниция на счетоводните приблизителни оценки – в сила от **1 януари 2023 год.**

Измененията изясняват разграничението между промените в счетоводните приблизителни оценки и промените в счетоводната политика и коригирането на грешки. Освен това те изясняват как предприятията да използват техники за измерване и оценка на входящи данни за разработване на счетоводни оценки.

Измененията са в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 год., и се прилагат за промени в счетоводните политики и промени в счетоводните приблизителни оценки, които настъпват на или след началото на този период. По-ранното приложение е разрешено, стига този факт да бъде разкрит.
Ръководството на дружеството е в процес на оценка на евентуалните ефекти от приложението на измененията и тяхното отражение върху финансовия отчет на дружеството в бъдеще.

***Изменения на МСС 1 Представяне на финансови отчети: Класификация на пасивите като текущи или нетекущи – в сила от* 1 януари 2023 год.**

Измененията засягат само представянето на пасивите като текущи или нетекущи в отчета на финансовото състояние, а не на сумата или на времето за признаване на активите, пасивите, приходите или разходите, или информацията, разкрита за тези елементи.
Измененията се прилагат ретроспективно за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г., с възможност за по-ранно приложение.
Ръководството на дружеството оценява влиянието, което измененията ще имат върху текущите практики.

Изменения на МСС 12 Данъци върху дохода – Отсрочени данъци, свързани с активи и пасиви, произтичащи от единична транзакция - в сила от 1 януари 2023 год.

Измененията въвеждат допълнително изключение от първоначалното освобождаване от признаване. Съгласно измененията, предприятието не прилага освобождаването от първоначално признаване за сделки, които водят до равни по размер облагаеми и подлежащи на приспадане временни разлики.
След измененията на МСС 12, от предприятието се изисква да признае свързания отсрочен данъчен актив и пасив, като признаването на всеки отсрочен данъчен актив подлежи на критериите за възстановяване в МСС 12.
Измененията се прилагат за сделки, които се извършват на или след началото на най-ранния представен сравнителен период.
Измененията влизат в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023г., като е разрешено по-ранно прилагане.
Ръководството на дружеството е в процес на оценка на евентуалните ефекти от приложението на измененията и тяхното отражение върху финансовия отчет на дружеството в бъдеще.

МСФО 17 *Застрахователни договори – в сила от* 1 януари 2023 год.

Измененията въвеждат промяна в общия модел на измерване, наречен подход на „променлива такса“ за някои договори, сключени от животозастрахователи, при които притежателите на полици имат дял в доходността на базовите позиции.
Новите правила ще се отразят на финансовите отчети и ключовите показатели за ефективността на всички предприятия, които издават застрахователни договори или инвестиционни договори с характеристики за дискреционно участи Ранното прилагане е разрешено, при условие че предприятието прилага също МСФО 17. Ръководството на Дружеството не очаква прилагането на тези изменения в бъдеще да окажат влияние върху финансовия отчет на Дружеството.

***Изменения на МСФО 10 и МСС 28 – Продажба или апорт на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия* – датата на влизане в сила на измененията все още не е определена от СМСС**

СМСС направи ограничени изменения в обхвата на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия.
Измененията поясняват счетоводното третиране на продажбите или на преноса на активи между инвеститор и неговите асоциирани или съвместни предприятия.
Измененията се прилагат перспективно
Ръководството на Дружеството не очаква прилагането на измененията (в случай на допустимото им по-ранно прилагане) да окажат влияние върху финансовия отчет на Дружеството.

Финансовите отчети са изготвени на база историческата цена. Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в отчета и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако нещо друго изрично не е указано.

Представянето на финансовия отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (като в условия на финансова криза не сигурностите са по-значителни).

2.2. Принцип-предположение за действащо предприятие

Предприятието води текущото си счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с действащото през 2022 г. българско търговско и данъчно законодателство. Финансовите отчети са изготвени в съответствие с общоприетите счетоводни принципи, които изискват преценки и предвиждания относно размера на отчетните активи и пасиви, оповестяване на условните активи и пасиви към датата на финансовите отчети, както и размера на приходи и разходи по време на отчетния период. Въпреки, че тези предвиждания се основават на най-добрите познания на ръководството, възможно е фактическите резултати да се различават от тях.

Счетоводството на Дружеството се осъществява при спазване на двата основни счетоводни принципа: *текущо начисляване* и *действащо предприятие*. Счетоводството отразява стопанските операции в съответствие с принципите: действащо предприятие, последователност на представянето и сравнителна информация, предпазливост, начисляване, независимост на отделните отчетни периоди, същественост, компенсиране и предимство на съдържанието пред формата.

Руската инвазия в Украйна и последвалата я вълна от международни икономически и политически санкции, продължават да имат всеобхватно икономическо въздействие не само върху бизнеса в двете засегнати държави, но и в световен мащаб, доколкото бизнесът участва в икономически дейности, които могат да бъдат засегнати от събитията. Това налага внимателен преглед и разглеждане на произтичащите от тези събития счетоводни последици за предприятията, чиято дейност бива засегната от развитието на конфликта. През 2022 год. дружеството отчита завишение от 83059 хил.лв в нетните си приходи от продажби спрямо 2021 год., а балансовата печалба за 2022 год. е завишена със 26420 хил.лв., главно поради увеличените продажби на захар. Дружеството има история на печеливша дейност през изминалите години. Текущите активи към 31.12.2022 год. превишават текущите пасиви към тази дата с 28444 хил. лв., а собственият капитал е положителна величина 32476 хил. лв. и надвишава основния капитал с 22482 хил. лв.

Въз основа на настоящия анализ ръководството не е установило съществена несигурност, че дружеството ще може да продължи да съществува като действащо предприятие. Дружеството също има намерението и способността да предприеме действия, необходими, за да продължи да съществува като действащо предприятие. Дружеството продължава да функционира съобразно обичайната си дейност, в изпълнение на прогнозния план за продажби и в обичайния си процес на покупки, като са взети всички предпазни мерки за ограничаване на разпространението на COVID-19 с внимание към всички служители. Предприети са и всички необходими мерки за смекчаване на ефектите от войната в Украйна. До момента Дружеството няма ликвидни затруднения и забавяне на доставките и извършва навреме плащанията към своите доставчици.

Ръководството ще продължи да наблюдава потенциалното въздействие на кризите и ще предприеме всички възможни стъпки за смекчаване на ефектите. Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет Ръководството е направило преценка на способността на Дружеството да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната

информация за предвидимо бъдеще. След извършения преглед на дейността на Дружеството, ръководството очаква, че Дружеството има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност и обслужването на банковите и другите задължения в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

2.3. Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация във финансовите си отчети за една предходна година. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущия период. Дружеството изготвя и представя като компонент на пълния комплект на финансовите отчети и отчет за финансовото състояние към началото на най-ранния сравнителен период, когато:

• то прилага счетоводна политика със задна дата, прави преизчисление със задна дата на статии в своите финансови отчети или когато прекласифицира статии в своите финансови отчети;

• прилагането със задна дата, преизчислението или прекласифицирането оказва съществено влияние върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период.

2.4. Отчетна валута

Функционалната валута и отчетната валута на представяне във финансовия отчет на дружеството е българският лев. От 1 юли 1997 год. левът е фиксиран в съответствие със Закона за БНБ към германската марка 1:1, а с въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз - с еврото в съотношение BGN 1.95583 лева за 1 евро.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута, като се прилага заключителният обменен курс на БНБ към 31 декември. Немонетарните отчетни обекти в отчета за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута, като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.. Курсовите разлики от валутни заеми или други финансови операции се включват във финансовите приходи и разходи.

Паричните активи и пасиви в чуждестранна валута се отчитат по заключителен курс на БНБ към датата на баланса.

Значими валутни курсове:

	31 декември 2022 г.	31 декември 2021 г.
	Лева	Лева
1 щатски долар се равнява на	1.83371	1.72685
1 евро се равнява на	1.95583	1.95583

2.5. Приблизителни счетоводни оценки

При прилагането на счетоводните политики на Дружеството, които са описани в бележките в настоящото приложение, ръководството на Дружеството е длъжно да прави преценки, приблизителни оценки и предположения за балансовата стойност на активите и пасивите, които не са лесно видими от други източници. Преценките и свързаните с тях предположения се базират на историческия опит и други фактори, които се считат за подходящи. Действителните резултати могат да се различават от тези оценки.

Преценките и основните предположения се преглеждат на текуща база. Преработените счетоводни оценки се признават в периода, в който оценката е преразгледана, ако прегледа засяга само този период, или в периода на преразглеждането и бъдещи периоди, ако прегледите

засягат както текущия и бъдещите периоди.

Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност

Полезен живот на дълготрайните активи

Ръководството на дружеството определя очаквания полезен живот и амортизационните норми, прилагани при начисляване на разходите за амортизации, свързани с притежаваните дълготрайни активи. Тази приблизителна оценка се базира на проекция на жизнения цикъл на активите. Тя може да се промени в значителна степен в резултат на промени на пазарната среда и други фактори.

Обезценка на активи

Нетекущите нефинансови активи се преразглеждат за наличие на обезценка, когато са налице събития или има промяна в обстоятелствата, подсказващи, че балансовата стойност на активите не е възстановима. За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност надхвърля възстановимата. Възстановимата стойност е по-високата от нетната продажна стойност и стойността в употреба. За да се определи стойността в употреба, активите се групират в най-малките възможни разграничими единици, генериращи парични потоци.

Нетната реализуема стойност на материалните запаси

Определянето на провизия за материалните запаси включва процес на оценка. Балансовата стойност на материалните запаси се обезценява до реализуемата им стойност, когато тяхната себестойност вече може да не бъде възстановяема - например, когато материалните запаси са повредени или остарели изцяло или частично или има спад в продажните им цени. Във всеки случай реализуема стойност представлява най-добрата оценка на възстановимата стойност и се основава на най-сигурните съществуващи към датата на отчета данни и присъщо включва оценки относно бъдещите очаквания за реализуема стойност. Критериите за определяне на размера обезценката или отписването се основават на анализ за стареене, техническа оценка и последващи събития. По принцип такъв процес на оценка изисква значителни преценка и може да повлияе на балансовата сума на материалните запаси към датата на отчета. Към 31 декември 2022 год. е извършена обезценка в размер на 109 хил. лв. на материални активи. Към 31 декември 2021 год. обезценката на материални активи е 96 хил. лв.

Очаквани кредитни загуби от финансови активи и вземания

За краткосрочни търговски вземания без значителен финансов компонент Дружеството прилага опростен подход, в съответствие с МСФО 9, и измерва провизията за обезценка спрямо очакваните кредитни загуби за целия срок от момента на първоначално признаване на вземанията. Дружеството използва матрица за провизии, в която се изчисляват провизии за загуби от търговски вземания, които попадат в различни периоди на застаряване или просрочване. За измерване на очакваните кредитни загуби търговските вземания се групират на базата на споделени характеристики на кредитния риск и дни на просрочие в съответни категории. Процентите за очаквана кредитна загуба по групи се определят въз основа на вероятността за неизпълнение и загубата в случай на неизпълнение. Вероятноста за неизпълнение е определена на базата на профила на плащанията от клиенти по продажби за период от 12 месеца преди 31 декември 2022 год. и 2021 год., а загубата в случай на неизпълнение е определена на базата на историческите кредитни загуби за период от 12 до 36 месеца. Очакваната кредитна загуба се изчислява, като се вземат предвид процентите коригирани за влиянието на прогнозната информация и сумата на остатъчното вземане към датата на баланса за всеки интервал на застаряване. Дружеството е оценило въздействието на прогнозната информация за размера на кредитните загуби и е заключило, че влиянието й е несъществено. Към 31.12.2022 год. в дружеството не са извършвани обезценки на краткосрочни търговски вземания поради липса на такива.

Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят.

Провизии

Провизия се признава в счетоводния баланс и като текущ разход, когато дружеството има правно или конструктивно задължение в резултат на минало събитие и има вероятност за покриването й да бъде необходим определен изходящ поток, съдържащ икономически ползи. Провизията е реално съществуващо задължение на предприятието към датата на финансовия отчет, за което сумата или времето на погасяване са несигурни, неопределими с точност.

За признаването й се прилага най-добрата и надеждна приблизителна оценка на разходите, необходими за покриване на текущото задължение към датата на отчета за финансовото състояние, при отчитането на която се вземат под внимание рискови и несигурни събития и обстоятелства, които ги съпътстват.

В края на всеки следващ отчетен период сумите на признатите провизии се преразглеждат и при необходимост се актуализират чрез доначисляване на провизии или чрез намаляване на вече отчетените провизии, с цел тяхната най- добра приблизителна оценка. В случаите, в които се установи, че за погасяването на задължението вече не е вероятно да настъпи изтичане на ресурси, съдържащи икономически ползи, провизията се реинтегрира.

Ефектът от промяната на приблизителната счетоводна стойност се включва в същата статия на отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, която и била използвана за приблизителната стойност преди това.

Приблизителни оценки за отсрочени данъци

Признаването на отсрочени данъчни активи и пасиви включва съставянето на серия от допускания. Дружеството трябва да оцени времето на възстановяване на временни разлики, дали е възможно временните разлики да не бъдат възстановени в предвидимо бъдеще, или доколко данъчните ставки се очаква да се прилагат за периода, когато активът ще се реализира или пасивът ще се уреди. Това означава, че Дружеството прави предположения за данъчното си планиране и периодично ги оценява повторно, за да отразят промяната в обстоятелствата, както и в данъчните разпоредби.

2.6. Дефиниции и оценка на елементите на Отчета за финансовото състояние и Отчета за всеобхватния доход

2.6.1. Имоти, машини и съоръжения

Първоначално придобиване

При първоначалното придобиване, имотите, машините и съоръженията се оценяват по себестойност (цена на придобиване), която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановими данъци и други.

Дружеството е определило стойностен праг от 500 лева, под който придобитите активи, независимо че притежават характеристики на имоти, машини и съоръжения, се отчитат като текущ разход.

Последващо оценяване

Последващото оценяване се извършва на основа - по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и евентуални загуби от обезценки. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в Отчета за всеобхватните доходи за съответния период.

Последващи разходи

Когато резервни части, резервно оборудване и сервизно оборудване отговарят на определението за имоти, машини и съоръжения се признават в съответствие с описаните по горе политики. В

противен случай тези позиции се класифицират като материални запаси.

Последващите разходи се прибавят към балансовата стойност на актива или се отчитат като отделен актив, само когато се очаква, че Дружеството ще получи бъдещи икономически изгоди свързани с употребата на този актив и когато отчетната им стойност може да бъде достоверно определена. Раходите за текущото обслужване на имоти, машини, съоръжения и оборудване се отчитат като текущи за периода.

Амортизация, полезен живот и отписване

Начисляването на амортизацията започва от момента, в който активите са готови за въвеждане в употреба и се прекратява на по-ранната от датата на класифицирането им като държани за продажба, съгласно МСФО 5 Нетекущи активи, държани за продажба и преустановени дейности или датата на отписването им. Амортизацията се изчислява така, че цената на придобиване на актива, намалена с остатъчната му стойност, да се отпише за периода на полезния му икономически живот. Полезният живот, остатъчната стойност и метод на амортизация се преглежда, коригира, ако е необходимо, в края на всеки отчетен период.

Очаквания полезен живот в години е както следва:

Наименование	2022 год.		2021 год.	
	Срок /год./	%	Срок /год./	%
Сгради	25	4	25	4
Машини	3,33-10	10-30	3,33-10	10-30
Транспортни средства	4-10	10-25	4-10	10-25
Съоръжения	25	4	25	4
Компютри	2-4	25-50	2-4	25-50
Стопански инвентар	6,7	15	6,7	15

Полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преразглежда в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо очаквания бъдещ срок на използване, същият се коригира. Корекцията се третира като промяна в приблизителната оценка и е в сила перспективно, от датата на извършване на промяната.

Амортизация не се начислява за земи, напълно амортизирани активи и активи в процес на придобиване и изграждане. Активите се отписват при продажба или когато не се очакват бъдещи икономически изгоди от тяхното по-нататъшно използване. Резултатът, произтичащ от продажбата или изваждането на актива от употреба, се определя като разлика между постъпленията от продажби и преносната стойност на актива и се отразява в отчета за доходите като печалби и загуби от операции, които се отчитат нетно в други доходи.

Лизингови договори и лизингови активи

Наети активи

Дружеството като лизингополучател

Дружеството преценява дали даден договор е или съдържа лизинг. Лизингът се определя като „договор или част от договор, който предоставя правото да се използва актив (базовият актив) за определен период от време в замяна на възнаграждение.“ За да приложи това определение, Дружеството извършва три основни преценки:

- дали договорът съдържа идент ифициран актив, който или е изрично посочен в договора, или е посочен по подразбиране в момента, когато активът бъде предоставен за ползване
- Дружеството има правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на актива през целия период на ползване, в рамките на определения обхват на правото му да използва актива съгласно договора
- Дружеството има право да ръководи използването на идентифицирания актив през целия период на ползване.

Дружеството оценява дали има правото да ръководи „как и с каква цел“ ще се използва активът през целия период на ползване.

Оценяване н признаване на лизинг от дружеството като лизингополучател
На началната дата на лизинговия договор Дружеството признава актива с право на ползване и пасива по лизинга в отчета за финансовото състояние. Активът с право на ползване се оценява по цена на придобиване, която се състои от размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга, първоначалните преки разходи, извършени от Дружеството, оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив в края на лизинговия договор и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинговия договор (минус получените стимули по лизинга).

Дружеството амортизира актива с право на ползване по линейния метод от датата на започване на лизинга до по-ранната от двете дати: края на полезния живот на актива с право на ползване или изтичане на срока на лизинговия договор. Дружеството също така преглежда активите с право на ползване за обезценка, когато такива индикатори съществуват.На началната дата на лизинговия договор Дружеството оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата, дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен или диференциалния лихвен процент на Дружеството.За да определи диференциалния лихвен процент, Дружеството използва, когато е възможно, приложимият лихвен процент от последното финансиране от трети страни, коригиран с цел да отрази промените в условията за финансиране, които са настъпили след това последно финансиране.Лизинговите плащания, включени в оценката на лизинговою задължение, се състоят от фиксирани плащания (включително по същество фиксирани), променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, ако е достатъчно сигурно, че Дружеството ще упражни тези опции.След началната дата пасивът по лизинга се намалява с размера на извършените плащания и се увеличава с размера на лихвата. Пасивът по лизинга се преоценява, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.Когато задължението за лизинг се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или се признава в печалбата или загубата, ако балансовата стойност на актива с право на ползване вече е намалена до нула.Дружеството е избрало да отчита краткосрочните лизингови договори и лизинга на активи с ниска стойност, като използва практическите облекчения, предвидени в стандарта. Вместо признаване на активи с право на ползване и задължения по лизингови договори, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата по линейния метод за срока на лизинговия договор.

В отчета за финансовото състояние, активите с право на ползване са включени в имоти, машини и съоръжения, а задълженията по лизингови договори са включени в Задължения по лизингови договори.

Опциите за удължаване и прекратяване са включени в редица наеми на имоти и оборудване в дружеството. Те се използват за увеличаване на оперативната гъвкавост по отношение на управлението на активите, използвани в операциите на дружеството. Повечето притежавани опции за удължаване и прекратяване се упражняват само от дружеството, а не от съответния лизингодател.

Дружеството като лизингодател

Като лизингодател, Дружеството класифицира своите лизингови договори като оперативен лизинг и отчита приходи от наем в отчета за всеобхватния доход..

2.6.2. Нематериални активи

Отделно придобит нематериален актив

При първоначално признаване, отделно придобитите нематериални активи се отчитат по цена на придобиване. Цената на придобиване на всеки отделно придобит нематериален актив се състои от покупната му цена, включително вносните мита и невъзстановимите данъци върху покупката, след приспадане на търговските отстъпки и всички свързани разходи за подготовката на актива за неговото използване по предназначение.

След първоначалното признаване на отделно придобит нематериален актив той следва да се отчита по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаната загуба от обезценка. Полезният живот и амортизационният метод се преразглеждат в края на всеки отчетен период спрямо ефекта от промяна в приблизителната оценка, ако има такава и то в перспектива.

Дружеството е възприело стойностен праг за признаване на нематериални активи - 500,00 лв.

Нематериален актив се отписва при изваждането му от употреба или когато не се очакват бъдещи икономически ползи от неговото използване или изваждането му от употреба. Печалбата или загубата, произтичащи от отписването на нематериален актив, се определя като разлика между нетните приходи от изваждането му от употреба и балансовата стойност на актива, разликата се признава в печалбата или загубата, при изваждането на актива от употреба като печалби и загуби от операции, които се отчитат нетно.

Вътрешно създаден нематериален актив

Разходите за развойна дейност представляват типични вътрешно създадени нематериални активи за Дружеството. Разходите направени във връзка с отделните проекти се капитализират само когато е вероятно да има бъдеща икономическа изгода от проекта и са изпълнени следните основни условия:

- разходите за развойна дейност могат да бъдат надеждно определени;
- техническата осъществимост на продукта е била установена;
- намерението на ръководството е да завърши нематериалния актив и да го използва или продаде.

Предвид типа на бизнеса управляван от Дружеството и кумулативния опит придобит от Дружеството, обикновено факта, че даден нематериалният актив ще доведе до вероятни бъдещи икономически ползи става разумно сигурен, едва малко преди дадения продукт да бъде пуснат на пазара. Разходите направени преди този момент не следва да бъдат признавани. Вътрешно създадените нематериални активи предимно се отнасят до вътрешно разработен софтуер и вътрешно разработена патентна технология, процес и т.н .

Разходите за изследователска дейност се отчитат като разход, към датата на която са направени. След първоначалното им признаване вътрешно създадените нематериални активи следват счетоводните политики приложими за отделно придобитите нематериални активи, както е посочено по-горе.

Амортизация

За нематериалните активи с ограничен полезен живот амортизацията се изчислява така, че да се отпише стойността на актива минус предполагаемата му остатъчна стойност за времето на полезният му икономически живот както следва:

Активи	2022 год.		2021 год.	
	Срок /год./	%	Срок /год./	%
Програмни продукти	4	25	4	25
Права	6,7	15	6,7	15

Обезценка на нефинансови активи

Имоти, машини и съоръжения както и нематериалните активи са обект на тестване за обезценка. Балансовата стойност на тези активи се проверява ежегодно за индикация за обезценка и когато активът е обезценен, той се отписва като разход във финансовия отчет за всеобхватния доход до размера на неговата очаквана възстановима стойност. Възстановимата стойност е по -високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба, и стойност в употреба на актив или на единица, генерираща парични потоци. Възстановимата стойност се определя за отделен актив, освен в случай, че при използването на актива не се генерират парични потоци, които да са в значителна степен независими от паричните потоци, генерирани от други активи или групи от активи. Ако това е така, възстановима стойност се определя за единицата, генерираща парични потоци, към която активът принадлежи.

Стойността в употреба е настоящата стойност на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат получени оттази единица. Настоящите стойности се изчисляват посредством дисконтови проценти, които се определят преди данъчно облагане и отразява текущата пазарна оценка на стойността на парите във времето и специфичните за единицата рискове, чиято обезценка се измерва.

Загубите от обезценка за единици, генериращи парични потоци, се разпределят първо срещу репутацията на единицата и след това пропорционално между останалите активи на единицата.

Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв. Тогава обезценката се третира като намаление на този резерв (през друг всеобхватен доход), освен ако тя не надхвърля неговия размер, и надвишението вече се включва като разход в отчета за всеобхватния доход.

Последващо увеличение във възстановимата стойност /за активи, за които са били признати загуби от обезценка в печалбата или загубата/, предизвикани от промени в приблизителните оценки, се признава като приход в отчета за всеобхватния доход, до степента до която те възстановяват обезценката.

2.6.3. Материални запаси

Материалните запаси включват материали, готова продукция, незавършено производство и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват разходите по закупуването: покупна цена плюс всички невъзстановими мита, данъци и други разходи до привеждането им за ползване; разходи по преработката: преки разходи, условно постоянни и условно променливи разходи.При потребление материалните запаси се отписват по средно претеглена цена (себестойност) .За определяне (оценяване) себестойността на готовата продукция се използва метода „конкретна идентификация”, т.е. по кампании на доставка на суровата захар (основния материал). Потреблението на готовата продукция се извършва по метода първа входяща-първа изходяща, т.е.произведената първа продукция се продава първа. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализируема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализируема стойност се признава като разход за периода на обезценката. Нетната реализируема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализируема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализируема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните

запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването. При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

2.6.4. Разходи по заеми

Разходите по заеми, които могат пряко да се припишат на придобиването, строителството или производството на актив, отговарящ на условията на МСС 23, се капитализират в стойността на актива като част от неговата стойност. Другите разходи по заеми се признават като разход в периода, за който се отнасят

2.6.5. Финансови инструменти

Финансови активи

Класификация

Дружеството класифицира финансовите си активи в следните категории на отчитане:

- такива, които в последствие трябва да бъдат отчитани по справедлива стойност (в друг всеобхватен доход или печалби и загуби), и
- такива, които се оценяват по амортизирана стойност.

Класификацията зависи от бизнес модела на Дружеството за управление на финансовите активи и условията за паричните потоци според договорите.

За активите, оценявани по справедлива стойност, печалбите и загубите се отчитат в печалби и загуби или в другия всеобхватен доход. За инвестиции в капиталови инструменти, които не се държат за търгуване, зависи от това дали Дружеството е направило необратим избор при първоначалното признаване и отчита инвестицията по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Дружеството прекласифицира дълговите инвестиции, само когато се промени бизнес моделът им за управление на тези активи. Дружеството класифицира финансовите си активи по амортизирана стойност само ако са изпълнени изискванията на следните критерии:

- Активът се държи по бизнес модел, чиято цел е да се събират парични потоци;
- Договорените условия пораждат парични потоци, които са само с цел плащания на лихва и главница.

Признаване и отписване

Редовните покупки и продажби на финансови активи се признават на датата на сделката - датата, на която Дружеството се ангажира да закупи или продаде актива. Финансовите активи се отписват, когато правата за получаване на парични потоци от финансовите активи са изтекли или са прехвърлени и Дружеството е прехвърлило всички рискове и ползи от собствеността.

Оценка

Първоначално признаване

При първоначалното признаване Дружеството оценява финансовия актив по неговата справедлива стойност, увеличена с разходите пряко свързани с транзакцията за придобиването на финансовия актив, с изключение на случаите на финансовите активи, които се отчита по справедлива стойност в печалби и загуби. Разходите свързани с транзакциите на финансови активи, отчитани в печалби и загуби, се отчитат в отчета за печалби и загуби. Финансовите активи с внедрени деривативи се разглеждат в тяхната цялост, като се определя дали техните парични потоци включват единствено плащане на главница и лихви.

Последващо оценяване

Последващото оценяване на дълговите инструменти зависи от бизнес модела на Дружеството за управление на активи и характеристиките на паричните потоци от тези активи. Дружеството класифицира своите дългови инструменти в следната категория:

- **Активи, последващо оценявани по амортизирана стойност**

Активите, които се държат за събиране на договорни парични потоци, когато тези парични потоци представляват единствено плащания на главницата и лихви, се оценяват по амортизирана стойност. Приходите от лихви от тези финансови активи се включват във финансовите приходи като се прилага методът на ефективния лихвен процент. Всяка печалба или загуба, възникваща при отписване, се признава директно в печалбата или загубата и се представя в други печалби/(загуби) заедно с печалбите и загубите от валутните курсови разлики. Загубите от обезценка се представят като отделна позиция в отчета за печалбата или загубата.

- **Капиталови инструменти**

Дружеството в последствие отчита всички капиталови инвестиции, с изключение на инвестициите в дъщерни предприятия, по справедлива стойност. Когато ръководството на Дружеството е избрало да представя печалби и загуби от промените в справедливата стойност на капиталови инвестиции в друг всеобхватен доход, след отписването на инвестициите няма последваща прекласификация на печалбите или загубите от промените на справедлива стойност в отчета за печалби и загуби. Дивиденти от такива инвестиции продължават да се признават в печалбата или загубата като други приходи, когато се установи правото на Дружеството да получава плащания.

Промените в справедливата стойност на финансовите активи отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби се признават в други печалби/(загуби) в отчета за доходите, в зависимост от случая. Загубите от обезценка (и възстановените обратно загуби от обезценки) на инвестиции в капитала, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, не се отчитат отделно от другите промени в справедливата стойност.

Обезценка на финансови активи, включително търговски вземания

Дружеството оценява кредитните загуби на база бъдещи очаквания, свързани с неговите дългови инструменти, отчитани по амортизирана стойност. Прилаганата методология за обезценка зависи от това дали е налице значително увеличение на кредитния риск.

За търговските вземания Дружеството прилага опростения подход, според МСФО 9, който изисква да се признаят очаквани загуби за целия живот още от първоначалното признаване на вземанията.

Търговските вземания от свързани лица и вземането по предоставени заеми от свързани лица са предмет на индивидуална оценка на кредитния риск, която взема предвид наличната качествена и нестатистическа количествена информация. Обезценката се определя на база очаквани кредитни загуби, като се използва „тристепенен" подход.

Дружеството следва тристепенен модел за обезценка на финансови активи, различни от търговски вземания:

- Степен 1 - салда, за които кредитният риск не е значимо увеличен след първоначалното признаване. Очакваните кредитни загуби се определят на базата на вероятността за неизпълнение в рамките на 12 месеца (т.е. цялата кредитна загуба умножена по вероятността тя да се случи в следващите 12 месеца);
- Степен 2 - съдържа салда, при които има значимо увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване, но няма обективна индикация за обезценка; очакваните кредитни загуби се определят на базата на вероятността от неизпълнение за целия период на договора;
- Степен 3 - съдържа салда, за които има обективно доказателство за обезценка.

Търговските вземания се класифицират в Степен 2 или в Степен 3:

- Степен 2 - съдържа вземания, за които се прилага опростеният подход за очакваните загуби до края на валидността на вземането, с изключение на някои търговски вземания, класифицирани в Степен 3;
- Степен 3 - съдържа търговските вземания, с просрочие по-голямо от нормалния оперативен

цикъл или такива, които са индивидуално идентифицирани като обезценени.

Финансовите активи се отписват, частично или цялостно, когато Дружеството на практика е изчерпало всички начини за събирането им или не съществува реалистично очакване за събирането им. Това обикновено се случва след като те бъдат просрочени поне с 5 години.

Дружеството взема предвид следните индикатори при оценка на значимо увеличаване на кредитния риск при заемите:

- заемът е просрочен повече от 30 дни;
- налице са правни, технологични или макроикономически промени със значително негативно влияние върху заемополучателя;
- има информация за значителни негативни събития във връзка със заема или други заеми на същия заемополучател с други заемодатели, като прекратяване на заема, нарушение на ковенанти,

предоговаряне поради финансови затруднения и др.;

- заемополучателят е загубил значим клиент или доставчик или по друг начин е изпитал негативни промени на пазара си.

Финансови пасиви

Финансовите задължения се признават в отчета за финансовото състояние на Дружеството, в случай че то стане страна по договорните отношения на съответния инструмент. Финансовите пасиви се отписват от отчета за финансовото състояние, когато и само когато са погасени - т.е. задължението, определено в договора е отпаднало, анулирано или срокът му е изтекъл.

При първоначалното им признаване финансовите пасиви се оценяват по справедлива стойност плюс всички разходи по сделката, в резултат на която възникват, с изключение на финансовите пасиви, отчитани по справедлива стойност през печалбите и загубите.

Финансовите пасиви включват търговски и други задължения, получени заеми, задължения по финансов лизинг и деривативни финансови инструменти. Класифицирането в съответната група зависи от целта и срочността, с която е сключен съответният договор.

Дългови инструменти и инструменти на собствения капитал, издадени от Дружеството, се класифицират като финансови пасиви или като собствения капитал според същността на условията на договорите и дефинициите за финансов пасив и инструмент на собствения капитал. Инструмент на собствения капитал е всеки договор, който доказва остатъчен дял от активите на дадено предприятие след приспадането на всички негови пасиви.

Компенсиране на финансов актив и финансов пасив

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и в баланса се представя нетната сума когато:

- има юридически упражняемо право да компенсира признатите суми; и
- има намерение или да уреди на нетна база, или да реализира актив и едновременно с това да уреди пасив.

При счетоводното отчитане на прехвърлянето на финансов актив, който не отговаря на изискванията за отписване, предприятието не компенсира прехвърления актив и свързания пасив.

Компенсирането на признат финансов актив и признат финансов пасив и представянето на нетната стойност се различават от отписването на финансов актив или финансов пасив.

Правото на компенсиране е юридическо право на длъжник по договор да уреди или по друг начин да елиминира цялата или част от сумата, дължима на кредитор, чрез приспадането от тази сума на сума, дължима от кредитора.

Ако има юридическо право да приспадне сума, дължима от трето лице, от сумата, дължима на кредитора, при условие че между трите страни съществува споразумение, в което ясно е

установено правото на длъжника да извърши компенсирането, активите и пасивите се представят компенсирано

Лихви, дивиденти, загуби и печалби

Лихви, дивиденти, загуби и печалби, свързани с финансов инструмент или компонент, който е финансов пасив, се признават като приходи или разходи в печалбата или загубата. Разпределенията за притежателите на инструменти на собствения капитал се признават директно в собствения капитал.

Разходите по операцията за капиталова сделка се отразяват счетоводно като намаление на собствения капитал.

Търговски и други вземания

Търговските вземания представляват суми дължими от клиенти за доставка на материални запаси или услуги, които са извършени като част от обичайната дейност на Дружеството. Най-общо те са дължими за погасяване в рамките до една година и поради тази причина всички са класифицирани като текущи. Търговските вземания се признават първоначално по цената, която е дължима без условие, освен ако няма съществен компонент на финансиране, в който случай те се признават по справедлива стойност. Дружеството притежава търговски вземания с цел получаване на договорени парични потоци и поради тази причина ги оценява последващо по амортизирана стойност използвайки модела на ефективния лихвен процент. За текущите вземания, които ще бъдат уредени в рамките на нормалните кредитни срокове, амортизираната им стойност е приблизително равна на номиналната им стойност.

Търговски и други задължения

Търговските и други задължения, възникнали в резултат на получени стоки или услуги, некласифицирани като финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност през печалбите и загубите, са представени в отчета за финансовото състояние по амортизирана стойност, изчислена на база на ефективния лихвен процент. За текущите задължения, които ще бъдат уредени в нормалните кредитни срокове, амортизираната им стойност е приблизително равна на номиналната им стойност.

Получени заеми

Получените заеми се отчитат първоначално по цена на придобиване, представляваща справедливата стойност на получените еквиваленти, нетно от разходите, свързани с издаването на заема. Последващо, след първоначалното им признаване, заемите се оценяват по амортизирана стойност чрез прилагане на метода на ефективния лихвен процент. Амортизираната стойност се изчислява като се вземат предвид всички разходи по издаването и всички отстъпки или премии при уреждането. Печалбите и загубите се признават в нетната печалба или загуба когато задълженията се отпишат или обезценят, също както и чрез амортизацията им.

Парични средства

За целите на отчета за паричния поток паричните средства включват неблокираните парични средства в брой и по банкови сметки, депозити с матуритет до 3 месеца. За целите на представянето в отчета за паричните потоци, паричните постъпления от клиенти и паричните плащанията към доставчици са представени като брутни суми, включващи данък добавена стойност. Платените косвени данъци по покупки на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи се посочват като плащания към доставчици в паричните потоци от оперативна дейност. Банковите овърдрафти и блокираните парични средства се посочват в намаление на паричните средства и еквиваленти за целите на отчета за паричните потоци.

2.6.13. Задължения към персонала по трудовото и социално законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на действащото осигурително законодателство.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд “Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд “Общо заболяване и майчинство” (ОЗМ), фонд “Безработица”, фонд “Трудова злополука и професионална болест” (ТЗПБ), здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават конкретно със Закона за бюджета на ДОО за съответната година и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение, което се променя ежегодно и е определено с в чл. 6, ал. 3 от Кодекса социално осигуряване (КСО). Общият размер на вноската за фонд “Пенсии”, ДЗПО, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица”, задължително държавно обществено осигуряване, за безработица и за здравно осигуряване през 2022 год., възлиза на 32,3 % (разпределено в съотношение работодател : осигурено лице 60/40) за работещите при условията на трета категория труд, каквито са заетите в дружеството.

В допълнение, изцяло за своя сметка работодателят прави осигурителна вноска за фонд “ТЗПБ” за 2022 год. в размер на 0.70% (за 2021 год. размерът е 0.70%).

Осигурителните и пенсионни схеми, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, се основават на българското законодателство и са планове с дефинирани вноски. При тези планове работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд “Пенсии”, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица”, фонд “ТЗПБ”, както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогично са задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда (КТ), работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор обезщетения за:

- неспазено предизвестие - брутно трудово възнаграждение за един месец;
- поради закриване на предприятието или на част от него, съкращаване в щата, намаляване на обема на работа и спиране на работа за повече от 15 дни - работникът или служителят може да получи обезщетение в размер на брутното му трудово възнаграждение но за не повече от 1 месец (съгл. Чл.222 ал. 1 от КТ);
- при прекратяване на трудовия договор поради болест - не по-малко от брутното трудово месечно възнаграждение, срок от два месеца; (чл.222 ал. 2)
- при пенсиониране - от 2 до 6 брутни месечни работни заплати според трудовия стаж в дружеството;
- за неизползван платен годишен отпуск – парично обещетение за неползвания платен годишен отпуск за текущата календарна година пропорционално на времето, което се признава за трудов стаж (чл. 224 ал. 1).

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия), се признават като разход в отчета за всеобхватния доход в периода, в който е положен трудът за тях, или са изпълнени изискванията за тяхното получаване като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удръжки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от дружеството вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

В края на всеки отчетен период, дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка в недисконтиран размер на разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Съгласно Кодекса на труда, дружеството е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни месечни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики, тези схеми представляват планове с дефинирани доходи. За целта се прилага кредитния метод на прогнозните единици. Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност в края на всеки отчетен период, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, коригирана с размера на непризнатите актюерски печалби и загуби и респективно изменението в стойността им, включително признатите актюерски печалби и загуби в отчета за всеобхватния доход.

Дружеството признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст,когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база анонсиран план да се прекрати трудовият договор със съответните лица, без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност. Дългосрочното задължение за обезщетение при пенсиониране представлява сегашната стойност на задължението към 31 декември 2022 год., в случай на пенсиониране на служителите. При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала са използвани изчисления на сертифициран актюер, базирани на предположения за смъртност, темп на текучеството на персонала, бъдещото ниво на работна заплата и дисконтов фактор.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като работникът или служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж работодателят Дружеството е задължено да му изплати обезщетение, което варира между две и шест брутни месечни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. Дружеството не е разработвало и не прилага планове за възнаграждения на служителите след напускане или други дългосрочни възнаграждения под формата на компенсации с акции, или дялове от собствения капитал**.**

От 2012 год. „ЗАХАР“ ЕАД заделя провизии за възникване на обезщетения при пенсиониране на персонала, съгласно изискването на чл.222 от Кодекса на труда. Международен счетоводен стандарт (МСС) 19 - Доходи на наетите лица третира това изискване като дългосрочно задължение на работодателя за изплащане на дефинирани доходи при напускане и изисква прилагането на актюерски методи за изчисляване на задължението на работодателя. Стандартът изисква да бъде определена сегашната стойност на бъдещите задължения на работодателя за изплащане на дефинирани доходи, чрез прилагане на кредитния метод на прогнозираните единици. Изчисленията се извършват индивидуално за всички служители, наети на трудов договор при работодателя на базата на отработения и предстоящия им трудов стаж. Общото задължение се разпределя през целия очакван трудов стаж на наетото лице при работодателя, като размерът на задължението към момента на оценката представлява пропорционална част, отнасяща се за годините на отработения трудов стаж. Всяка единица - година отработен трудов стаж се измерва отделно за да се определи окончателния размер на задължението. На базата на структурата на служителите по пол и възраст са приложени статистически вероятности лицата да не доживеят до възрастта, необходима за придобива на право на пенсия или да напуснат работодателя по други причини преди да са придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст. Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани

актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на финансовия отчет, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им, се представя в отчета за всеобхватния доход като: а) разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и уреждания се признават веднага, в периода, в който възникнат, и представят в текущата печалба или загуба, като други разходи за провизии б) ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби, се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят към другите компоненти на всеобхватния доход, по статия „Последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи”. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки годишен финансов отчет дружеството назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котирани в България, където функционира и самото дружество.

Тъй като провизиите за обезщетения на персонала имат дългосрочен характер на задължение те се отразяват в некущите пасиви в Отчета за Финансовото състояние на „ЗАХАР“ ЕАД.

Демографските допускания отразяват вероятността лицата, назначени на трудов договор да останат при работодателя и в момента на придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст и за тях да възникне задължение за изплащане на обезщетение. Лицата могат да отпаднат преди пенсиониране по различни причини: оттегляне, съкращаване на щат, заболяване, смърт и др. Демографските допускания отразяват специфични вероятности, които се базират на статистическа информация за населението на страната и са приложени към структурата на персонала по пол и възраст към момента на извършване на оценката.

Таблицата за смъртност отразява вероятността лицата да доживеят определената възраст за придобиване на право на пенсия. Изчислява се за всяко лице индивидуално на базата на неговия пол и на възрастта му към момента на извършване на оценката. Използвана е Таблица за смъртност и средна продължителност на предстоящия живот на населението на България за периода 2019-2021 година на Националния статистически институт.

На базата на предоставена информация за текучеството на персонала през последните четири години и очакваното преструктуриране на дружеството през следващите две години е отразена вероятността за напускане или предстоящо съкращаване. Тази вероятност е приложена към съществуващата структура на персонала, съобразно разпределението на лицата по пол и възраст към момента на извършване на оценката. Финансовите допускания се прилагат към развитието на паричните потоци във времето и се отразяват върху размера на бъдещото задължение и определянето на неговата настояща стойност. Приетите лихвени проценти представляват много важна част от процеса на оценката, тъй като се използват за дисконтиране на очакваните бъдещи парични потоци, в резултат на което се получават капитализираните стойности на бъдещите плащания. Финансовите допускания отразяват реалните очаквания за развитието и бъдещия размер на някои основни параметри като доходност на инвестициите, ръст на заплатите, инфлация и др. При определянето на финансовите параметри следва да се има в предвид дългосрочния характер на задължението към по-голямата част от наетите лица, според момента на възникване на задължението за изплащане на обезщетение.

Приложения процент за ръст на заплатите е от съществено значение за определяне на размера на задължението към момента на неговото възникване. Размерът на този процент е определен на базата на статистическа информация за ръста на заплатите в дружеството през последните пет години и на прогнозните очаквания за следващите години, според очакваното ниво на инфлация. Като се има предвид статистическата информация за доходите и инфлацията в страната и очакванията на работодателя е определен прогнозният ръст на заплатите. Прогнозираният ръст на заплатите е в размер на 2 на сто годишно.

Според изискването на стандарта процента с който ще се дисконтира задължението трябва да съответства на пазарните доходи към дата на счетоводния баланс, който носят първокачествените корпоративни облигации. При условие, че няма развит капиталов пазар следва да се използват пазарните доходи на правителствените облигации. Удачно е също така като процент на дисконтиране да се използва и бъдещата норма на възвращаемост на активите на предприятието. Поради дългосрочния характер на задължението и липсата на такива финансови инструменти, отразяващи фиксирана доходност за по-дълъг срок е преценено, че като норма на дисконтиране може да се приложи очаквания процент на доходност при инструменти с по-дългосрочен падеж от съществуващите следвайки изискванията на МСС 19. Процента на дисконтиране, който е използван при изчисляването на задължението на „ЗАХАР“ ЕАД към 31.12.2022 год. е 1.50 на сто годишно за целия срок на задължението.

При определянето на момента на пенсиониране за всички лица, работещи на трудов договор в компанията се предполага, че те ще се пенсионират според изискването за пенсия за осигурителен стаж и възраст за работещите при условията на трета категория труд.

Към 31.12.2022 год. „ЗАХАР“ ЕАД е заделило провизии за възникване на обезщетения при пенсиониране на персонала и те са отразени в годишния отчет.

2.6.14. Приходи

Приходи от договори с клиенти

Приходи от продажби се признават, когато контролът върху продукцията, стоките или услугите се прехвърли към клиента, т.е. когато той придобие пълна свобода да ръководи използването, продажбата и цената на тази продукция и стоки и няма оставащи неудовлетворени задължения за изпълнение, които биха могли да повлияят на приемането на продукцията и стоките от клиента. Доставката на продукцията и стоките се счита за осъществена, когато продуктите са изпратени към локацията на клиента, рискът от излизане от употреба и загуби е прехвърлен от Дружеството към клиента, той е приел стоките в съответствие с договора за продажба или срокът за приемане е изтекъл, или когато Дружеството е получило други обективни доказателства, че всички критерии за приемането са изпълнени.

Приходи се признават само до размера, за който се счита, че е много вероятно да не настъпи значителен обрат. Вземане се признава, когато контролът върху продукцията и стоките са прехвърлени на клиента, тъй като това е моментът, в който възнаграждението по договора става безусловно и единственото условие за това плащането на възнаграждението да стане дължимо е изтичането на определен период от време.

Приходи от безвъзмездни средства

Полученото финансиране се отчита като приход, когато има значителна сигурност, че Дружеството ще изпълни условията, при които то е отпуснато. Финансиране, получено за покриване на текущо възникнали разходи, се признава като приход в същия период, в който са възникнали разходите. Финансиране, получено за придобиване на нетекущи материални и нематериални активи се признава като приход от финансиране пропорционално на начислената за периода амортизация на активите, придобити с полученото финансиране.

Приходи от лихви

Приходите от лихви се начисляват на времева база и се определят въз основа на дължимата главница и приложимия ефективен лихвен процент, представляващ процентът, който дисконтира очакваните парични постъпления до нетната преносна стойност на финансовия актив на база предполагаемия живот на този актив.

Чуждестранна валута (курсови разлики)

Сделките в чуждестранна валута се отчитат по валутния курс, валиден за датата на сделката. Към края на всеки отчетен период салдата на паричните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се преизчисляват по заключителния валутен курс на Българска Народна Банка. Курсовите разлики, възникващи при уреждането на парични позиции или при отчитането на парични позиции по курсове, различни от тези, по които са били заведени първоначално, се отчитат като текущ финансов приход или текущ финансов разход за периода, в който са възникнали.

2.6.15. Разходи

Оперативни разходи

Разходите се признават в отчета за доходите, когато възникне намаление на бъдещи икономически изгоди, свързани с намаление на актив или увеличение на пасив, което може да бъде оценено надеждно. Разходите се признават на базата на пряка връзка между извършените разходи и получените приходи.

Когато икономическите изгоди се очаква да възникват през няколко финансови периода и връзката им с приходите може да бъде определена само най-общо или косвено, разходите се признават на базата на процедури за систематично и рационално разпределение.

Финансови разходи

Финансови разходи включват начислени разходи за лихви по заеми, загуби от операции в чуждестранна валута, промени в справедливата стойност на финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата и загуби от хеджингови инструменти, които се признават като печалба или загуба. Всички разходи по платими лихви по заеми се признават като печалба или загуба, като се използва метода на ефективния лихвен процент. Разходи по заеми, които не могат да се отнесат пряко към придобиването, строителството или производството на отговарящ на условията актив, се признават в печалби и загуби, като се използва метода на ефективния лихвен процент.

Печалби и загуби от курсови разлики се представят на нетна база във финансовите отчети.

2.6.16. Корпоративен данък

Съгласно българското данъчно законодателство Дружеството дължи данък върху печалбата. Размерът на данъка върху печалбата за 2022 год. е 10 % върху облагаемата печалба.

Разходът за данък представлява сумата от текущите и отсрочените данъци.

Текущият разход за данък се определя на база на облагаемата печалба за годината. Тя се коригира с определени приходи и разходи, които за данъчни цели се признават в различни периоди, както и със суми, които не са облагаеми или не се признават за данъчни цели. Текущият разход за данък се определя на базата на данъчната ставка в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват за всички временни разлики между данъчната основа на активите и пасивите и тяхната преносна стойност към датата на финансовия отчет като се

ползва балансовият метод на задълженията. Задълженията по отсрочени данъци се признават по отношение на всички облагаеми временни разлики, а активите по отсрочени данъци се признават до степента, до която е вероятно да има бъдеща облагаема печалба, срещу която да могат да се използват намаляемите временни разлики.

В края на всяка година се извършва преглед на преносната стойност на отсрочените данъчни активи и тя се намалява до степента, до която вече не е вероятно да се реализира достатъчно облагаема печалба, която да позволи целият или част от актива по отсрочен данък да бъде възстановен. Освен това, към края на всеки отчетен период се преразглеждат непризнатите в предходни отчетни периоди отсрочени данъчни активи. Такива активи се признават до степента, до която е възможно да се генерира бъдеща облагаема печалба, срещу която отсрочените данъчни активи за бъдат възстановени.

Отсрочените данъци се оценяват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, когато активът се реализира или пасивът се уреди. Отсрочените данъци се признават като приход или разход и се включват в нетната печалба или загуба за периода, освен в случаите, когато данъците произтичат от операции или събития, признати директно в капитала. В тези случаи отсрочените данъци също се дебитират или кредитират директно в капитала.

Активи и пасиви по отсрочени данъци се компенсират, когато се отнасят до данъци върху печалбата, дължими на едни и същи данъчни власти и Дружеството възнамерява да уреди текущите данъчни пасиви и активи в нетен размер.

Печалби и загуби за периода

Всички приходни и разходни статии, признати за периода, се включат в печалба или загуба, освен ако стандарт или разяснение от МСФО изискват друго. Печалба или загуба е общата сума на приходите минус разходите, като се изключват компонентите на друг всеобхватен доход.

2.6.17. Капитал и резерви

„ЗАХАР“ е еднолично акционерно дружество и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на акционерен капитал, който да служи като обезпечение на кредиторите на дружеството за изпълнение на техните вземания към
към него. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност.
Съгласно изискванията на Търговския закон и Устава, дружеството е длъжно да формира фонд Резервен, като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя, докато средствата във фонда достигнат една десета част от капитала;

- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им;

- сумата на допълнителните плащания, които правят акционерите срещу предоставени им предимства за акциите;

- други източници, предвидени в Устава или по решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в Устава минимален размер, по-големият размер може да бъде използван и за увеличаване капитала.

2.6.18. Свързани лица

За целта на изготвянето на настоящият финансов отчет акционерите, техните дъщерни и асоциирани дружества, служители на ръководни постове и членовете на управителните органи, както и близки членове на техните семейства, включително и дружествата, контролирани от

всички гореизброени лица, се третират като свързани лица. В рамките на нормалната стопанска дейност се осъществяват сделки със свързани лица. Подробна информация за операциите със свързани лица и разчетите с тях в края на годината е представена в *Приложение 24.*

2.6.19. Финансово управление на риска

В хода на обичайната си дейност Дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове. Пазарният риск е рискът че справедливата стойност на бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промените в пазарните цени. Пазарният риск включва валутен риск, лихвен риск и ценови риск. Кредитния риск е рискът, че едната страна по финансовия инструмент ще причини финансови загуби на другата, в случай че не изпълни договореното задължение. Ликвидния риск е рискът, че дружеството би могло да има затруднения при посрещане на задълженията си по финансовите пасиви.

2.6.20. Валутен риск

Дружеството не е изложено на значим валутен риск, тъй като неговите сделки се извършват основно в лева и в евро. Заемите получени и изплащани в евро, не излагат дружеството на валутен риск на паричния поток

2.6.21. Лихвен риск

Лихвеният риск е рискът стойността на получените заеми от Дружеството да варира вследствие на промени в пазарните лихвени проценти. Част от заемите са с плаващ лихвен процент, като по този начин излагат Дружеството на възможен лихвен риск.Финансовите пасиви, които излагат дружеството на лихвен риск, са получените инвестиционни и оборотни банкови кредити.

2.6.22. Ценови риск

Дружеството е изложено на пряк ценови риск, тъй като суровината се закупува предварително в големи обеми, а цените на произвежданата от нея продукция се образуват на основата на действащите към момента на реализация пазарни цени.

2.6.23. Кредитен риск

Финансовите активи, които потенциално излагат дружеството на кредитен риск са предимно вземанията от продажби и предоставени заеми. Основно дружеството е изложено на кредитен риск, в случай че контрагентите не изплатят своите задължения. Политиката на ръководството за минимизиране на този риск е насочен към осъществяване на продажби на клиенти с подходяща кредитна репутация и получаване на адекватни обезпечения.

2.6.24. Ликвиден риск

Ръководството на дружеството се стреми да поддържа оптимално количество свободни парични наличности с цел осигуряване на постоянна ликвидност за покриване на текущите задължения. Това се постига посредством системата за финансово планиране, като паричните постъпления и плащания се координират от гледна точка на срочност и размери.

3. Нетекущи активи

3.1. Имоти,машини и съоръжения

	Сгради	Машини и оборудване	Съоръжения	Транспортни средства	Други ИМС	Активи в процес на изграждане	Общо ИМС
Отчетна стойност							
Салдо към 01.01.2021 г	**4971**	**7408**	**2076**	**152**	**153**	**281**	**15041**

Придобити пред периода						864	**864**
Прехвърлени от група в група	725	254		1		(980)	**0**
Отписани за периода				(8)			**(8)**
Извършена обезценка						(70)	**(70)**
Салдо към 31.12.2021 г	**5696**	**7662**	**2076**	**145**	**153**	**95**	**15827**
Салдо към 01.01.2022 г	**5696**	**7662**	**2076**	**145**	**153**	**95**	**15827**
Придобити през периода	79					7	**86**
Прехвърлени от група в група		7	-2		2	(7)	**0**
Отписани за периода		(31)					(31)
Извършена обезценка						(95)	**(95)**
Салдо към 31.12.2022 г	**5775**	**7638**	**2074**	**145**	**155**	**0**	**15787**
Натрупана амортизация							
Салдо към 01.01.2021 г	**2396**	**6290**	**1028**	**151**	**150**	**0**	**10015**
Амортизация за периода	206	420	82	1	2		711
Амортизация на отписаните ИМС				(8)			(8)
Салдо към 31.12.2021 г	**2602**	**6710**	**1110**	**144**	**152**	**0**	**10718**
Салдо към 01.01.2022 г	**2602**	**6710**	**1110**	**144**	**152**	**0**	**10718**
Амортизация за периода	227	386	83	1	1		**698**
Амортизация на отписаните ИМС		(31)					(31)
Салдо към 31.12.2022 г	**2829**	**7065**	**1193**	**145**	**153**	**0**	**11385**
Балансова стойност							
Към 01.01.2021 г	**2575**	**1118**	**1048**	**1**	**3**	**281**	**5026**
Към 31.12.2021 г	**3094**	**952**	**966**	**1**	**1**	**95**	**5109**
Към 31.12.2022 г	**2946**	**573**	**881**	**0**	**2**	**0**	**4402**

През 2022 год. са въведени в експлоатация ИМС на стойност 86 хил. лв., в т.ч.: 7 хил.лв -машина Пароструйка и придобити по давност са Сгради на стойност 79 хил.лв.

В групата на машини и оборудване Дружеството разполага с активи с право на ползване с отчетна стойност 359 хил. лв и набрани амортизации:156 хил.лв.
Към 31.12.2022 год. ръководството на дружеството е извършило преглед за обезценка на имоти, машини, съоръжения и оборудване. В резултат на прегледа е извършена е обезценка на Машина за хартиен печат в размер на 95 хил.лв.
През 2022 год. отчетната стойност на ИМС в употреба, които са напълно амортизирани е 6 042 хил. лв. През 2021 год. отчетната стойност на ИМС в употреба, които са напълно амортизирани е 6 052 хил. лв.

ИМС в употреба с набрано изхабяване	**31.12.2022 год.**	**31.12.2021 год.**
Машини и оборудване	5751	5758
Транспортни средства	144	144
Други ИМС	147	150
ОБЩО по отчетна стойност	**6042**	**6052**

Дружеството е предоставило под наем на свързано лице дълготрайни активи с балансова стойност 2 471 хил.лв. Размерът на наемните вноски е определен от независим оценител с характер на краткосрочен наем. Реализираните приходи от наеми за 2022 год. са 533 хил. лв.; за 2021 год. са 488 хил. лв. Очакваните приходи от наеми за 2023 год. са 531 хил. лв.

Група	31.12.2022 год.	31.12.2021 год.
ДНМА в употреба- с набрано изхабяване	46	46
ОБЩО:	**46**	**46**

Отчетната стойност на напълно амортизираните ДНМА в употреба е 46 хил.лв.

3.2 Активи по отсрочени данъци

	31.12.2022 год.	31.12.2021год.
Активи по Отсрочени данъци	44	24
ОБЩО:	**44**	**24**

В приложената по долу таблица е представено движението на данъчните временни разлики.

Временна разлика, неизползвани данъчни загуби, неизползвани данъчни кредити	31.12.2021 год.		Движение на отсрочените данъци за 2022 год.				31.12.2022 год.	
			увеличение		намаление			
	Данъчна временна разлика	Отсро - чен данък	Данъчна временна разлика	Отсро-чен данък	Данъчна временна разлика	Отсрочен данък	Данъчна временна разлика	Отсрочен данък
Активи по отсрочени данъци								
Обезценки	283	29	109	11	-26	-3	366	37
Доходи на ФЛ	14	1	49	5	-14	-1	49	5
Отпуски на ФЛ	0	0	21	3	0	0	21	3
Провизии за констр. Задълж.	98	10	68	7	-12	-1	154	15
Общо активи по отсрочени данъци:	**395**	**40**	**247**	**24**	**-52**	**-5**	**590**	**60**
Пасиви по отсрочени данъци								
Амортизации	-162	-16	6	1	0	0	-156	-16
Общо пасиви по отсрочени данъци:	-162	-16	6	1	**0**	0	-156	-16
Отсрочени данъци (нето)	**233**	**24**	**253**	**24**	**-52**	**-5**	**-434**	**44**

4. Текущи материални запаси

	31.12.2022 год.	31.12.2021 год.
Материални запаси	33870	474
Готова продукция бруто	20462	6490
в т.ч. обезценка захар	(14)	(26)
Готова продукция нето	20448	6464
Предоставени аванси мат.запаси	133	25
ОБЩО:	**54451**	**6963**

В края на всяка финансова година дружеството извършва преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материални запаси. При установяване на запаси, които съдържат потенциална вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, дружеството обезценява материалните запаси до нетна реализируема стойност.

В резултата на направените прегледи и анализи през 2022 год. е извършена обезценка на готова продукция захар в размер на /14 хил. лв./. Към 31.12.2022 год. обездвижените материални запаси са на стойност 142 хил.лв, като основно това са рез.части, които са много специфични и могат да се използват само за ремонт на машини и съоръжения за производство на бяла захар. В тази връзка ръководството счита, че те не следва да бъдат обезценени и бракувани.

Дружеството има сключени договори за съхранение на ДР и ВВЗ. В дружеството се съхранява захар кристал на Държавна Агенция „Държавен резерв и Военновременни запаси“ Териториална дирекция В. Търново. Отчита се задбалансово като активи на отговорно пазене.

Дружеството има заделени нетекущи активи, класифицирани като държани за продажба, с произход ИМС за цвеклопреработвателни кампании за производство на захар от захарно цвекло. Към 31.12.2022 год. тяхната стойност е 17 хил.лв.; към 31.12.2021 год. са със стойност 85 хил.лв.

5. Текущи търговски и други вземания

	31.12.2022 год.	**31.12.2021 год.**
Вземания от свързани предприятия	14529	13212
в т.ч. - от групата от търг.дейност	7941	5261
от групата от финансиране	6588	7951
Вземания от клиенти и доставчици нетни	65	68
в т.ч. - клиенти	51	68
Съдебни и присъдени вземания нетни	66	68
в т.ч. - съдебни присъдени вземания бруто	66	68
Данъци за възстановяване	7198	5
Разходи за бъдещи периоди	135	1
Други вземания	324	16
ОБЩО:	**22317**	**13370**

Дружеството е предоставило краткосрочен кредит на свързаните лица: „ЗАХАРНИ ЗАВОДИ“ АД - в размер на 3 907 хил.лв; „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД 2 408 хил.лв; „РМЗ Г.Оряховица“ ЕООД – 273 хил. лв. с договорен пазарен лихвен процент и без обезпечение.

Възрастовата структура на вземанията към 31.12.2022 г. е следната

анализ на падежите	С ненастъпил падеж	просрочени до 3 месеца	просрочени до 6 месеца	просрочени до 12 месеца	просрочени над 1 година	общо
Продажби клиенти	7	44	0	0	0	51
Продажби свърз.лица	7941	0	0	0	0	7941
Съдебни и присъдени вземания	0	0	0	0	66	66
Финансиране свърз. лица	6588	0	0	0	0	6588
Предплатени разходи	135	0	0	0	0	135
Други вземания	7536	0	0	0	0	7536
общо	**22207**	**44**	**0**	**0**	**66**	**22317**

Възрастовата структура на вземанията към 31.12.2021 г. е следната:

анализ на падежите	С ненастъпил падеж	просрочени до 3 месеца	просрочени до 6 месеца	просрочени до 12 месеца	просрочени над 1 година	общо
Продажби клиенти	68	0	0	0	0	68
Продажби свърз.лица	1372	3889	0	0	0	5261
Съдебни и присъдени вземания	0	0	0	0	68	68
Финансиране свърз. лица	7951	0	0	0	0	7951
Предплатени разходи	1	0	0	0	0	1
Други вземания	21	0	0	0	0	21
общо	**9413**	**3889**	**0**	**0**	**68**	**13370**

6. **Парични средства**

	31.12.2022 год.	**31.12.2021 год.**
Парични средства в брой	1	1
Парични средства безсрочни депозити	2	3
от тях в лева	1	2
във валута	1	1
Парични депозити	391	0
ОБЩО:	**394**	**4**

Паричните потоци от оперативната дейност са в размер на (24210) хил.лв, от инвестиционната дейност са в размер на (710) хил.лв . От финансовата дейност са в размер на 25324 хил.лв.

7. Основен капитал

Основният капитал на дружеството е в размер на 9 993 500 лв, разпределени на 19 987 бр. обикновени поименни акции с номинална стойност 500 лв всяка една. Целият капитал е внесен. Няма изкупени собствени акции.

Наименование на акционера	**брой акции**	**%**
1. "Захарни заводи" АД гр.Г.Оряховица	19 987	100

8. Резерви

	31.12.2022 год.	**31.12.2021 год.**
Законови резерви, капитализирани от печалбата	1846	1846
Други резерви.Капитализирани от печалбата.	435	334
ОБЩО:	**2281**	**2180**

Съгласно българското търговско законодателство, дружеството следва да създава законови резерви в размер на 10% от нетната печалба за разпределение, докато тези

резерви достигнат поне 10 на сто от стойността на основния капитал. Към 31.12.2022 год. фонд Резерви е в размер на 2281 хил. лв.

9. Дългосрочни заеми

№	Наименование на банката	вид валута	Предназначение	Дата на получаване	Дата на погасяване	Размер на кредита	Обезпечение	31.12.2022 год.			31.12.2021 год.		
								Остатък за погасяване			Остатък за погасяване		
								общо	в т.ч.тек. част	в т.ч. дълг. част	общо	в т.ч.тек. част	в т.ч. дълг. част
1	ОББ ЕАД	BGN	Инвестиционен	25.9.2017	20.9.2022	1160	залог ИМС	0	0	0	145	145	0
2	КЕЙ БИ СИ БАНК БЪЛГАРИЯ ЕАД	BGN	Инвестиционен	18.8.2021	25.12.2025	400	залог ИМС	300	100	200	400	100	300
	ОБЩО					**1560**		**300**	**100**	**200**	**545**	**245**	**300**

Инвестиционен кредит от КЕЙ БИ СИ БАНК България ЕАД в размер на 400 хил.лв. Предназначение - за финансиране /рефинансиране до 80% от всички видове разходи свързани със СМР на съществуваща сграда Сушилня за склад за насипни материали. Обезпечения- залог на ИМС.

10. Нетекущи задължения към персонала.

	31.12.2022 год.	31.12.2021год.
Задължения за провизии за пенсии	154	98
ОБЩО:	**154**	**98**

11. Нетекущи пасиви по лизинг и текуща част от задължение по финасов лизинг.

№	Наименование	вид валута	Договор №	Дата на получаване	Дата на погасяване	Размер на лиз. договор	31.12.2022год.			31.12.2021год.		
							Остатък за погасяване			Остатък за погасяване		
							общо	в т.ч.тек. част	в т.ч. дълг. част	общо	в т.ч.тек. част	в т.ч. дълг. част
1.	ОББ ИНТЕРЛИЙЗ ЕАД	евро	0013712C1	23.10.2020	23.10.2024	141 хил.евро	129	69	60	197	68	129
	ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЕ ЛИЗ. ЗАЕМИ						**129**	**69**	**60**	**197**	**68**	**129**

Предмет на договора- Автоматичен слоев палетизатор.

12. Текущи търговски и други задължения

	31.12.2022 год.	31.12.2021 год.
Задължения към доставчици в т.ч. :	447	97
към доставчици	447	97
Задължения към свързани лица в т.ч.	3246	1512
- извън групата	3246	1500

- от групата	0	12
Други краткосрочни задължения	164	34
ОБЩО:	**3857**	**1643**

12.1 Текущи задължения към персонала

	31.12.2022 год.	**31.12.2021 год.**
Задължения към персонала за РЗ	182	57
Задължения към осигурители	67	22
ОБЩО:	**249**	**79**

12.2 Текуща част на текущи данъчни задължения

	31.12.2022 год.	**31.12.2021год.**
Данъчни задължения в т.ч. :	1363	406
ДДФЛ	24	10
ДДС за внасяне	0	396
Данък върху печалбата	1339	0
Други данъци	0	0
ОБЩО:	**1363**	**406**

Възрастовата структура на задълженията за 2022 год. е следната:

Анализ на падежите	с ненастъпил падеж	просрочени до 3 месеца	просрочени до 6 месеца	просрочени до 12 месеца	просрочени над 1 г.	общо
Задължения към доставчици	447	0	0	0	0	447
Задължения към свързани лица	246	0	0	0	0	246
Финансиране свързани лица	3000	0	0	0	0	3000
Задължения към персонала	182	0	0	0	0	182
Задължения към осигурители	67	0	0	0	0	67
Данъчни задължения	1363	0	0	0	0	1363
Други задължения	164	0	0	0	0	164
Общо	5469	0	0	0	0	5469

Възрастовата структура на задълженията за 2021 год. е следната:

Анализ на падежите	с ненастъпил падеж	просрочени до 3 месеца	просрочени до 6 месеца	просрочени до 12 месеца	просрочени над 1 г.	общо
Задължения към доставчици	97	0	0	0	0	97
Задължения към свързани лица	12	0	0	0	0	12
Финансиране свързани лица	1500	0	0	0	0	1500
Задължения към персонала	57	0	0	0	0	57
Задължения към осигурители	22	0	0	0	0	22
Данъчни задължения	406	0	0	0	0	406
Други задължения	34	0	0	0	0	34
Общо	2128	0	0	0	0	2128

12а Текуща част от краткосрочни заеми

Търговска банка	**31.12.2022год.**		**31.12.2021год.**	
БАНКА ДСК ЕАД- овърдрафт	хил.евро	хил.лв.	хил.евро	хил.лв.
1000 хил. EUR	999	1955	985	1926
БАНКА ДСК ЕАД- Револвиращ кредит за доставка на захар				
21 000 хил. EUR	21000	41072	3800	7432
оборотни средства				
Банка ДСК ЕАД-лихви с ненастъпил падеж		70		0
ОБЩО:	**21999**	**43097**	**4785**	**9358**

През 2022 год. Дружеството ползва и обслужва следните договори по кредити:

Договор за кредит за оборотни средства-овърдрафт в размер на 1000 хил.евро. Предназначение-кредит за оборотни средства за нуждите на дружеството. Обезпечение- особен залог върху настоящи и бъдещи вземания.

Договор за револвиращ кредит за оборотни средства и издаване на банкови гаранции и/или откриване на акредитиви. Размер 21000 хил.евро. Предназначение - финансиране доставката на сурова и бяла захар. Обезпечения-особен залог върху СМЦ. Заложените количества сурова и бяла захар са под контрола на INCOLAB Services Bulgaria .

13. Нетни приходи от продажби

	1-12/2022 год.	**1-12/2021 год.**
Нетни приходи от продажби на:		
Продукция	118289	35078

в т.ч. захар	117586	34962
меласа	703	116
Стоки	0	86
в т.ч. захар	0	86
Услуги	830	1133
в т.ч. Наеми	530	488
Продажби на материали	290	132
ОБЩО:	**119409**	**36429**

14. Други приходи от дейността

	1-12/2022 год.	**1-12/2021 год.**
Други приходи свързани с дейността	79	147
Възстановени суми по изп.дело	0	4
ОБЩО:	**79**	**151**

14 .1 Приходи от безвъзмездни средства предоставени от държавата

	1-12/2022 год.	**1-12/2021 год.**
Правителствени дарения на текуща дейност	242	183
ОБЩО:	**242**	**183**

На основание Програмата за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия, одобрена с Решение на МС №739 /26.10.2021 г. и изменена с решение №771 от 06.11.2021 г на Министерски съвет са предоставени финансови средства за компенсиране изразходената електрическа енергия за периода от 01.01.2022 г до 31.12.2022 г. включително в размер на 242 хил.лв.

15. Суми с корективен характер. Промени в наличностите на готова продукцция и незавършено производство

	1-12/2022 год.	**1-12/2021 год.**
Увеличение/намаление запасите от ГПи незавършено пр-во		
Готова продукция	**13999**	**(6979)**
Бяла захар	13555	(7067)
Меласа	444	88
Балансова стойност на продадени активи	(75)	(104)
ОБЩО:	**13924**	**(7083)**

16. Разходи за материали

	1-12/2022 год.	**1-12/2021 год.**
Разходи за основни суровини и материали	(84301)	(23132)
Разходи за горива и ел.енергия	(13264)	(2514)

Разходи за допълн.и спомагателни материали	(357)	(39)
Разходи за резервни части	(176)	(35)
Разходи за канцеларски материали	(4)	(3)
Разходи за вода	(12)	(6)
Разходи за работно облекло	(10)	(7)
Разходи за други материали	(40)	(8)
ОБЩО:	**(98164)**	**(25744)**

17. Разходи за външни услуги

	1-12/2022 год.	**1-12/2022 год.**
Разходи за наеми	(6)	(8)
Разходи за ремонт и поддръжка	(250)	(108)
Разходи за пощенски и телефонни услуги	(4)	(4)
Разходи за данъци и такси	(30)	(25)
Разходи за застраховки	(176)	(41)
Разходи за абонаменти и такси	(85)	(55)
Разходи за консултантски и одиторски услуги	(25)	(11)
Разходи за правни и нотариални услуги	(14)	(2)
Разходи за охрана	(109)	(69)
Нает транспорт	(113)	(45)
Предоставена услуга-персонал	(500)	(136)
Разходи за стоков контрол	(67)	(53)
Други разходи	(5)	(10)
Нефакт.доставки захар	(125)	**0**
ОБЩО:	**(1509)**	**(567)**

За 2022 г разходите за независим одит са 7,5 хил. лв. и са изплатени 4 хил.лв., за 2021 г. са изплатени разходи за независим одит в размер на 5 хил.лв. В периодите на кампания за преработка на сурова захар, дружеството наема персонал от дъщерните дружества на майката за периода на времетраене на кампанията.

18. Разходи за персонала

	1-12/2022 год.	**1-12/2021 год.**
Разходи за заплати на персонала	(1913)	(1083)
Разходи за социално осигуряване	(257)	(144)
Разходи за здравно осигуряване	(85)	(47)
Разходи за ваучери за храна	(66)	(49)
ОБЩО:	**(2321)**	**(1323)**

Структура на персонала	1-12/2022 год.		1-12/2021 год.	
Категория	**ССБ**	**Средства за раб. заплата**	**ССБ**	**Средства за раб. заплата**
Общо, в т.ч.	79	1861	55	1060
Ръководители	6	316	6	235
Техници и приложни специалисти	1	52	0	0
Квалифицирани работници и сродни на тях занаятчии	45	1004	31	526
Машинни оператори и монтажници	4	87	4	63
Професии, неизискващи специална квалификация	23	10	14	190

За 2022 год. изплатените възнаграждения по Договор за управление са 175 хил.лв и осигуровки – 16 хил. лв.
За 2021 год. възнагражденията по Договор за управление са 133 хил. лв. и осигуровки 12 хил. лв.

19. Разходи за обезценка

	1-12/2022 год.	1-12/2021год.
Обезценка материални активи	(109)	(96)
Обезценка вземания	0	(16)
ОБЩО:	**(109)**	**(112)**

През 2022 год. е извършена обезценка на машини в размер на 95 хил. лв. : обезценка на готова продукция захар на стойност 14 хил. лв.

20. Други оперативни разходи

	1-12/2022 год.	1-12/2021 год.
Разходи за командировки	(5)	0
Разходи за представителни цели	(5)	(1)
Провизии за пенсии	(3)	(5)
Брак активи	(1)	0
Други разходи	(11)	0
ОБЩО:	**(25)**	**(6)**

Размер на задължението за пенсии на „ЗАХАР“ ЕАД към 31. 12.2022 год. е показано в следната таблица:

Наименование	Суми при пенсиониране по възраст и стаж за 2022 год.	Суми при пенсиониране по възраст и стаж за 2021 год.
Настояща стойност на задължението към началото на периода	98	78
Разходи за лихви за периода	1	1
Разходи за текущ стаж за периода	13	12
Актюерска (печалба) загуба за периода	54	15
Изплатени обещетения	(12)	(8)
Настояща стойност на задължението в края на периода	154	98

21. Финансови приходи/разходи нето

	1-12/2022 год.	**1-12/2021 год.**
Приходи от лихви по предоставени заеми	173	84
Положителна разлика от промяна на валутни курсове	20	0
Всичко финансови приходи:	**193**	**84**
Разходи за лихви по банкови заеми	(420)	(221)
Разходи за лихви по заеми от св.лица	(77)	(19)
Разходи за лихви по финансов лизинг	(3)	(5)
Разходи за банкови такси и комисионни	(147)	(66)
Разходи от промяна на валутни курсове	(40)	(5)
Финансови разходи нето:	**(687)**	**(316)**
ОБЩО:	**(494)**	**(232)**

22. Разходи за данъци от продължаващи дейности

	31.12.2022 год.		**31.12.2021 год.**	
Финансов резултат преди данъци		**30334**		**985**
Данъчна ставка		10%		10%
Данък по приложимата дан.ставка		3033		99
Данъчен ефект от временни данъчни разлики		21		6
Данъчен ефект от постоянни данъчни разлики		(15)		0
Данъчен ефект		6		6
Разход за данък		**3039**		**105**
	временна разлика	**данъчен ефект при 10%**	**временна разлика**	**данъчен ефект при 10%**
Увеличения по ГДД				
счетоводни разходи за амортизации	698	70	711	71

провизии пенсии	68	7	12	1
разходи от последващи оценки на активи	109	11	112	12
разходи за отпуски ФЛ	21	2	0	0
разход за доходи на ФЛ	49	5	14	1
ОБЩО:	**946**	**95**	**850**	**85**
Намаления по ГДД				
данъчно признат разход за амортизации	692	69	654	65
приходи от посл.оценки на активи и пасиви/чл.34/	26	3	157	16
данъчно признат разход за доходи на физ.л.	14	1	20	2
провизии пенсии	12	1	16	2
ОБЩО:	**744**	**74**	**848**	**85**

23. Печалба за разпределение на акция в лв.

	1-12/2022 год.	**1-12/2021 год.**
Печалба за разпределение, установена по отчета за всеобхватните приходи и разходи в хил.лв	27246	880
Средно претеглен брой на акциите за периода в бройки	19987	19987
Нетна печалба за разпределение на една акция в лв	**1363.19**	**44.03**

23.1 Дивиденти

На редовно общо събрание на акционерите от 03.05.2022 год. е взето решение за разпределение на дивидент от Печалба за 2021 год. в размер на 1000 хил.лева.

На извънредно общо събрание на собствениците на капитала от 03.10.2022 год. е взето решение да се разпредели авансово дивидент от печалбата за 2022 г в размер на 7000 хил.лева.

24. Свързани лица – оповестяване и сделки

Свързано лице	Вид свързаност
Захарни заводи АД	дружество-майка
ТЕЦ Горна Оряховица ЕАД	дружество в група
Захарни заводи трейд ЕАД	дружество в група
РМЗ Горна Оряховица ЕООД	дружество в група
Георги Кючуков	Ключов ръководен персонал
Станимир Стамов	Ключов ръководен персонал
Георги Узунов	Ключов ръководен персонал
Валентина Ралева	Ключов ръководен персонал на Дружество-майка
Булгак ООД	чрез ключов ръководен персонал
Бойл ООД	чрез ключов ръководен персонал на Дружество-майка
БСТ-България АД	чрез ключов ръководен персонал на Дружество-майка
ГУ-Фарадей ЕООД	чрез ключов ръководен персонал на Дружество-майка

Енергомпорт-Експорт ООД	чрез ключов ръководен персонал на	Дружество-майка
Фарадей-96 ООД	чрез ключов ръководен персонал на	Дружество-майка
Ритъм-4-ТБ ООД	чрез ключов ръководен персонал на	Дружество-майка
Ритъм 2006 ООД	чрез ключов ръководен персонал на	Дружество-майка
Автогарант ООД	чрез ключов ръководен персонал на	Дружество-майка
Захар Инвест АД	чрез ключов ръководен персонал на	Дружество-майка

Сделките със свързани лица са следните:

От извършени продажби	**2022 год.**	**2021 год.**
със ЗАХАРНИ ЗАВОДИ АД	998	374
с ТЕЦ ГОРНА ОРЯХОВИЦА ЕАД	144	34
с РМЗ ГОРНА ОРЯХОВИЦА ЕООД	7	2
със ЗАХАРНИ ЗАВОДИ ТРЕЙД ЕАД	118124	35616
ВСИЧКО ОБОРОТИ в група	**119273**	**36026**
извън група	0	**0**
От извършени покупки		
със ЗАХАРНИ ЗАВОДИ АД	1817	326
с ТЕЦ ГОРНА ОРЯХОВИЦА ЕАД	11423	2167
с РМЗ ГОРНА ОРЯХОВИЦА ЕООД	189	67
със ЗАХАРНИ ЗАВОДИ ТРЕЙД ЕАД	88	25
ВСИЧКО ОБОРОТИ в група	**13517**	**2585**
извън група	**2520**	**733**
в т.ч. ГУ Фарадей	0	202
в т.ч. РИТЪМ 4 ТБ ЕООД	2520	532
Задължения към свързани лица		
Всичко от получена ВФП в група	**0**	**0**
Ритъм-4-ТБ ООД	0	0
ГУ Фарадей	3000	1500
Всичко от получена ВФП извън група	**3000**	**1500**
РМЗ ГОРНА ОРЯХОВИЦА ЕООД	0	12
Всичко по ф-ри в група	**0**	**12**
ГУ Фарадей	20	0
Ритъм-4-ТБ ООД	226	0
Всичко по ф-ри извън групата	**246**	**0**
Всичко задължения към св.лица	**3246**	**1512**
Вземания от свързани лица		
РМЗ Г О предоставена ВФП	273	149
от ЗАХАРНИ ЗАВОДИ АД ВФП	3908	5863
от ТЕЦ ГОРНА ОРЯХОВИЦА ЕАД ВФП	2407	1939
от ЗАХАРНИ ЗАВОДИ ТРЕЙД ЕАД ф-ри	7934	5238
от ЗАХАРНИ ЗАВОДИ АД ф-ри	0	10
от ТЕЦ ГОРНА ОРЯХОВИЦА ф-ри	0	13

Всичко вземания от св. Лица в група	**14522**	**13212**
Ритъм-4-ТБ ООД аванс	7	
Всичко взем.по ф-ри извън групата	**7**	0
Всичко вземания от свързани лица	**14529**	**13212**

25. Събития след датата на баланса

„ЗАХАР“ ЕАД няма настъпили събития след датата на изготвяне на баланса**.**

26. Одобряване на годишния финансов отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2022 год. (включително и сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на Директорите на 30.03.2023 год.

Изп.директор:.....

GEORGI BOZHIDAROV KYUCHUKOV

Digitally signed by GEORGI BOZHIDAROV KYUCHUKOV
Date: 2023.03.30 14:40:52 +03'00'

/ Г. Кючуков/

Член на СД:.....

Stanimir Todorov Stamov

Digitally signed by Stanimir Todorov Stamov
Date: 2023.03.30 15:00:21 +03'00'

/ Ст.Стамов /

Съставител:……

Yulia Yordanova Borisova

Digitally signed by Yulia Yordanova Borisova
Date: 2023.03.30 14:21:12 +03'00'

/Ю.Борисова/

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА ЗАХАР ЕАД ЗА 2022 год.

Съветът на Директорите на „ЗАХАР" ЕАД, гр. Горна Оряховица изготвя настоящия годишен доклад за дейността на основание изискванията на разпоредбите на чл. 39 от Закона за счетоводството. Докладът представя коментар и анализ на финансовите отчети и друга съществена информация относно финансовото състояние и резултатите от дейността на дружеството за 2022 г.

Годишният доклад за дейността на „ЗАХАР" ЕАД - гр. Горна Оряховица за 2022 г. е обсъден, коригиран и приет от Съвета на директорите на свое заседание, проведено на 30.03.2023 г. и отразено в Протокол от 30.03.2023 г.

Провежданата икономическа и управленска политика на мениджърите на Дружеството беше насочена към оптимизиране на производствените разходи с цел запазване и увеличаване на пазарния дял на Дружеството по време на финансовата и икономическата криза. Тази политика на Съвета на Директорите показва ангажираността му с проблемите, стоящи пред Дружеството.

1. Регистрация и развитие на дружеството

„ЗАХАР" ЕАД е регистрирано като Акционерно дружество с ф.д. № 365/2006 г. с решение на СЗОС със седалище и адрес на управление гр. Стара Загора, ул. „Свети княз Борис" №93. С удостоверение № 20111223100528/ 23.12.2011 г. е вписана промяна в обстоятелствата, а именно - новото седалище и адрес на управление на фирмата е гр. Горна Оряховица, ул. „Свети княз Борис I" № 29.

Последните промени в Устава на дружеството са вписани в Регистъра на търговските дружества с решение от 20.03.2017 год., а в органите за управление - от 10.11.2017 год.

„ЗАХАР" ЕАД е с едностепенна система на управление със Съвет на директорите в състав както следва :
- инж. Георги Алексиев Узунов – Председател на СД;
- инж. Георги Божидаров Кючуков – Член на СД и Изп. директор;
- инж. Станимир Тодоров Стамов – Член на СД;

Дружеството се представлява от Изпълнителния директор заедно с един от членовете на Съвета на директорите.

Основната дейност е производство на бяла кристална захар чрез преработка на сурова тръстикова захар, производство на специфични видове захар, разфасовка на захар кристал по 0,5 кг, 1 кг, 5 кг, 25 кг, 50 кг и 1000 кг, производство на захар-бучки по 1 кг, 0,5 кг и 0,3 кг, търговия със захар и захарни изделия.

Дружеството осъществява своята дейност в производствената си база в гр. Горна Оряховица, ул. „Свети княз Борис I" № 29. Няма регистрирани клонове в страната и в чужбина.

2. Трудови показатели

Средно-списъчният състав на персонала на Дружеството за 2022 г. е 79 броя. През годината са приети на работа 171 бр. и са освободени 103 бр. Към 31.12.2022 г. персоналът възлиза на 114 души.
Общия размер на изплатените възнаграждения за 2022 г. възлиза на 1861 хил. лв. Средната работна заплата през 2022 г. е в размер на 1989 лв.
Изплатените възнаграждения по договор за управление са в размер на 175 хил. лв.
Политиката в областта на обучението е насочена към предоставяне на високи професионални познания, както и във връзка с изискванията за здравословни и безопасни условия на труд.

3. Производствена програма и приходи от дейността.

През 2022 год. Захар ЕАД преработи 88 хил. т. сурова захар. Производството беше организирано в три преработвателни кампании. През годината успешно бяха извършени дейностите по ремонт, профилактика и подготовка на производствените съоръжения, което гарантира безпроблемното протичане на производствения процес.
Основният доставчик на сурова захар е един и същ контрагент.
„ЗАХАР“ЕАД реализира своята продукция на вътрешен пазар, като основен клиент е Захарни заводи трейд ЕАД. През 2022 год. дружеството отчита приходи от продажба на продукция в размер на 118,289 млн. лв.(2021 год.: 35,078 млн. лв.).
Отчетените приходи от услуги за 2022 год. са 830 хил. лв., като 530 хил. лв. представляват приходи от наеми.

4. Инвестиционна програма

През 2022 г. са въведени в експлоатация машини на стойност 7 хил. лв. Придобити по давност са Сгради на стойност 79 хил. лв.

5. Счетоводна политика

Финансовият отчет на Дружеството е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финасови отчети, разработени и публикувани от Съвета по Международни счетоводни стандарти, приети от Европейският съюз и съгласно счетоводната политика в последните годишни финансови отчети към 31.12.2022 г.

6. Финансово състояние

Към 31.12.2022 г. EBITDA на „ЗАХАР“ ЕАД е в размер на 31635 хил. лв в сравнение с EBITDA за същия период на 2021 г. на стойност 1710 хил. лв.
През изминалия отчетен период нетната печалба на дружеството е в размер на 27 295 хил. лв.
На редовно общо събрание от 03.05.2022 год. е взето решение за разпределение на дивидент от Печалба за 2021 год. в размер на 1000 хил. лева.
На извънредно общо събрание на собствениците на капитала от 03.10.2022 год. е взето решение да се разпредели авансово дивидент от печалбата за 2022 год. в размер на 7000 хил. лева.

Основни финансови показатели	1-12/2022 год.	1-12/2021 год.	Промяна
	BGN`000	BGN`000	%
Приходи от продажби	119409	36429	227.78
EBITDA	31635	1710	1750.00
Печалба преди данъчно облагане	30334	985	2979.59
Нетна печалба	27295	880	3001.70

Показатели	1-12/2022 год.	1-12/2021 год.	Промяна
	BGN`000	BGN`000	%
Нетекущи активи	4446	5133	-13.38
Текущи активи	77179	20422	277.92
Собствен капитал	32476	13229	145.49
Нетекущи пасиви	414	527	-21.44
Текущи пасиви	48735	11799	313.04

Показатели	1-12/2022 г.	1-12/2021 г.
EBITDA/Приходи от продажби	26.40%	4.70%
Печалба преди данъчно облагане/Приходи от продажби	25.38%	2.4%
Нетна печалба/Приходи от продажби	22.8%	2.4%
Привлечен капитал/Собствен капитал	1.513	0.932
Възвращаемост на собствения капитал (ROE)	94.9 %	6.4 %
Възвращаемост на активите (ROA)	37.8%	3.3%
Коефициент на обращаемост на активите	146.7%	143.1%
Коефициент на текуща ликвидност	1.58	1.73
Коефициент на бърза ликвидност	0.47	1.14
Коефициент на финансова автономност	0.602	0.538

Нетни приходи от продажби на:	1-12/2022 г.	1-12/2021 г.	Промяна	Отн. дял на приходите за 2022 г.
	BGN`000	BGN`000	%	%
Продукция	118289	35078	237.22	99
Стоки	0	86	100	0
Услуги	830	1133	-26.74	0.69
Продажба материали други	290	132	119.70	0.31
ОБЩО:	**119409**	**36429**	**227.79**	**100.00**

Към 31.12.2022 г. „ЗАХАР“ ЕАД отчита нетни приходи от продажби на стойност 119,488 млн. лв., което представлява увеличение с 83,059 млн. лв. или 228 % в сравнение с нетни приходи от продажби към 31.12.2021 г., които са в размер на 36,429 млн. лв.

Към 31.12.2022 г. „ЗАХАР“ ЕАД отчита приходи от продажби на продукция в размер на 118,289 млн. лв. , което представлява увеличение с 83,211 млн. лв. или с 237,22 % в

сравнение с приходите от продажби на продукция към 31.12.2021 г., които са в размер на 35,078 млн. лв.
Към 31.12.2022 г. „ЗАХАР“ ЕАД отчита приходи от услуги в размер на 830 хил. лв., което представлява намаление с 26.74% спрямо реализираните за 2021 г. приходи от услуги в размер на 1133 хил. лв.
Към 31.12.2022 г. „ЗАХАР“ ЕАД отчита други приходи в размер на 290 хил. лв, което представлява увеличение с 158 хил. лв. или с 119,70 % в сравнение с другите продажби към 31.12.2021 г., които са в размер на 132 хил. лв.

Приходи от правителствени дарения	**1-12/2022 г.**	**1-12/2021 г.**	**Промяна**	**Отн. дял на приходите за 2022 г.**
	BGN`000	**BGN`000**	**%**	**%**
Правителствени дарения на текуща дейност	242	183	32.24	100.00
ОБЩО:	**242**	**183**	**32.24**	**100.00**

На основание Програмата за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия, одобрена с Решение на МС №739 /26.10.2021 г. и изменена с решение №771 от 06.11.2021 г на Министерски съвет са предоставени финансови средства за компенсиране изразходената електрическа енергия за периода от 01.01.2022 г до 31.12.2022 г. включително в размер на 242 хил. лв.

Други приходи от продажби	**1-12/2022 г.**	**1-12/2021 г.**	**Промяна**	**Отн. дял на приходите за 2022 г.**
	BGN`000	**BGN`000**	**%**	**%**
Други приходи свързани с дейността	79	147	-46.26	100
Възстановени приходи от изпълнително дело	0	4	-100.00	0
ОБЩО:	**79**	**151**	**-100.00**	**100**

Заприходени са придобити по давност Сгради на стойност 79 хил. лв.

Разходи за дейността	**1-12/2022 г.**	**1-12/2021 г.**	**Промяна**	**Отн. дял на разходите за 2022 г.**
	BGN`000	**BGN`000**	**%**	**%**
Промени в запасите на готова продукция и незавършено производство	13999	(6979)	-300.58	-15.74
Балансова стойност на продадените активи	(75)	(104)	-27.88	0.08
Разходи за материали	(98164)	(25744)	281.31	110.42
Разходи за външни услуги	(1509)	(567)	166.14	1.70
Разходи за амортизации	(698)	(711)	-1.83	0.78
Разходи за персонала	(2321)	(1323)	75.43	2.62
Разходи за обезценка	(109)	(112)	-2.68	0.12
Други оперативни разходи	(25)	(6)	316.66	0.02
ОБЩО	**(88902)**	**(35546)**	**150.10**	**100.00**

Разходите за дейността през 2022 г. са увеличени с 53,356 млн. лв. или с 150,10 % от 35,546 млн. лв. през 2021 г. до 88,902 млн. лв. през 2022 г.

Разходи за материали	**1-12/2022 г.**	**1-12/2021 г.**	**Промяна**	**Отн. дял на разходите за 2022 г.**
	BGN`000	**BGN`000**	**%**	**%**
Разходи за основни суровини	(84301)	(23132)	264.43	85.88
Разходи за горива и ел. енергия	(13264)	(2514)	427.61	13.51
Разходи за доп. и спом. м-ли	(357)	(39)	815.38	0.36
Разходи за резервни части	(176)	(35)	402.86	0.18
Разходи за канцеларски материали	(4)	(3)	33.33	0.01
Разходи за вода	(12)	(6)	100.00	0.01
Разходи за работно облекло	(10)	(7)	42.86	0.01
Други разходи	(40)	(8)	400.00	0.04
ОБЩО	**(98164)**	**(25744)**	**281.31**	**100.00**

Разходите за материали (с дял 110,42 %) се увеличават с 72,420 млн. лв. или с 281,31 % до 98,164 млн. лв. за 2022 г. спрямо 25,744 млн. лв. за същия период на 2021 г. Дружеството през 2022 г. има проведени три преработвателни кампании.

Разходи за външни услуги	**1-12/2022 г.**	**1-12/2021 г.**	**Промяна**	**Отн. дял на разходите за 2022 г.**
	BGN`000	**BGN`000**	**%**	**%**
Разходи за наеми	(6)	(8)	-25	0.40
Разходи за ремонт и поддържане	(250)	(108)	131.48	16.57
Разходи за пощенски и телефонни услуги	(4)	(4)	0	0.26
Разходи за данъци и такси	(30)	(25)	20	1.99
Разходи за застраховки	(176)	(41)	329.27	11.66
Разходи за абонаменти и такси	(85)	(55)	54.55	5.63
Разходи за консултантски и одиторски услуги	(25)	(11)	127.27	1.66
Разходи за правни и нотар.услуги	(14)	(2)	600	0.93
Разходи за охрана	(109)	(69)	57.97	7.22
Разходи за нает транспорт	(113)	(45)	151.11	7.49
Предоставена услуга-персонал	(500)	(136)	267.65	33.14
Разходи за стоков контрол	(67)	(53)	26.42	4.44
Други разходи	(5)	(10)	-50	0.33
Нефакт.дост.захар	(125)	0	100	8.28
ОБЩО	**(1509)**	**(567)**	**166.14**	**100.00**

Разходите за външни услуги заемат 1,7 % относителен дял от разходите за дейността и са увеличени с 942 хил. лв. или с 166,14 % до 1509 хил. лв. за 2022 г. спрямо 567 хил. лв. за същия период на 2021 г.

Разходи за персонала	**1-12/2022 г.**	**1-12/2021 г.**	**Промяна**	**Отн. дял на разходите за 2022 год.**
	BGN`000	**BGN`000**	**%**	**%**
Разходи за заплати на персонала	(1913)	(1083)	76.64	82.42
Разходи за социално осигуряване	(257)	(144)	78.47	11.07
Разходи за здравно осигуряване	(85)	(47)	80.85	3.66
Разходи за ваучери за храна	(66)	(49)	34.69	2.85
ОБЩО	**(2321)**	**(1323)**	**75.44**	**100,00**

Разходите за персонал (с дял 2,62 %) са увеличени с 998 хил. лв. или с 75,44 % - от 1323 хил. лв. през 2021 г. до 2321 хил. лв. за 2022 г.
Разходите за амортизации (с дял 0,78 %) се намаляват с 13 хил. лв. – от 711 хил. лв. през 2021 г. до 698 хил. лв. през 2022 г.

Разходи за обезценка	**1-12/2022 г.**	**1-12/2021 г.**	**Промяна**	**Отн. дял на разходите за 2022 год.**
	BGN`000	**BGN`000**	**%**	**%**
Обезценка на материални активи	(109)	(96)	13.54	100
Обезценка вземания	0	(16)	-100	0
ОБЩО	**(109)**	**(112)**	**-2.68**	**100**

През отчетната 2022 г. е извършвана обезценка на машина за хартиен пакет в размер на 95 хил. лв. и готова продукция захар в размер на 14 хил. лв.

Други оперативни разходи	**1-12/2022 г.**	**1-12/2021 г.**	**Промяна**	**Отн. дял на разходите за 2022 год.**
	BGN`000	**BGN`000**	**%**	**%**
Разходи за командировки	(5)	0	100	20.00
Разходи за представителни цели	(5)	(1)	400	20.00
Провизии за пенсии	(3)	(5)	-40.00	12.00
Брак на активи	(1)	0	100.00	4.00
Други разходи	(11)	0	100.00	44.00
ОБЩО	**(25)**	**(6)**	**316.67**	**100,00**

Други оперативни разходи (с дял 0,02 %) са увеличени с 19 хил. лв. или с 316,67 % от 6 хил. лв. за 2021 г. до 25 хил. лв. за 2022 г.

Наименование	**1-12/2022 г.**	**1-12/2021 г.**	**Промяна**	**Отн. дял на разходите за 2022 г.**
Финансови приходи/разходи :	**BGN`000**	**BGN`000**	**%**	**%**
Приходи от лихви по предоставени заеми	173	84	105.95	-35.02
Положителна разлика от промяна на валутни курсове	20	0	100.00	-4.05

Всичко финансови приходи:	**193**	**84**	**129.76**	**-39.07**
Разходи за лихви по предоставени заеми от св. лица	(77)	(19)	305.27	15.59
Разходи за лихви по банкови заеми	(420)	(221)	90.204	85.02
Разходи за лихви по договори за финансов лизинг	(3)	(5)	-40.00	0.60
Разходи за банкови такси и комисионни	(147)	(66)	122.73	29.76
Отрицателна разлика от промяна на валутни курсове	(40)	(5)	700	8.10
Финансови разходи нето:	**(687)**	**(316)**	**117.41**	**-139.06**
ОБЩО	**(494)**	**(232)**	**112.93**	**100,00**

Нетната стойност на Финансовите приходи/разходи за 2022 г. е променена с 262 хил. лв., което е 112.93 %. от 232 хил. лв. за 2021 г. С най-голям относителен дял са разходите за лихви. През 2022 г. няма осъществени операции с финансови инструменти и активи.

Нетекущи активи:	**31.12.2022 г.**	**31.12.2021 г.**	**Промяна**	**Отн. дял на активите за 2022 г.**
	BGN`000	**BGN`000**	**%**	**%**
Имоти, машини и съоръжения	4402	5109	-13.84	99.01
Активи по отсрочени данъци	44	24	83.33	0.99
ОБЩО	**4446**	**5133**	**-15.45**	**100.00**

Нетекущите активи са намалени с 687 хил. лв., което е -15.45 % от 5,133 млн. лв. в началото на календарната година до 4,446 млн. лв. към 31.12.2022 г.

Текущи активи:	**31.12.2022 г.**	**31.12.2021 г.**	**Промяна**	**Отн. дял на активите за 2022 г.**
	BGN`000	**BGN`000**	**%**	**%**
Текущи материални запаси	54451	6963	682	70.55
Текущи търговски и други вземания	22317	13370	66.92	28.92
Парични средства	394	4	9750	0.51
Нетекущи активи или групи за изваждане от употреба, класифицирани като държани за продажба или държани за разпределение към собствениците	17	85	-80	0.02
ОБЩО	**77179**	**20422**	**277.92**	**100.00**

Текущите активи се увеличават с 56,757 млн. лв., което е 277.92 % - от 20,422 млн. лв. в началото на календарната година на 77,179 млн. лв. към 31.12.2022 г.

Собствен капитал:	**31.12.2022 г.**	**31.12.2021 г.**	**Промяна**	**Отн. дял на пасивите за 2022 г.**
	BGN`000	**BGN`000**	**%**	**%**
Основен капитал	9994	9994	0.00	30.77

Целеви резерви	2281	2180	4.63	7.02
Финансов резултат	20201	1055	1814.79	62.21
ОБЩО	**32476**	**13229**	**145.49**	**100.00**

Собственият капитал се увеличава с 19,247 млн. лв., което е 145.49 % от 13, 229 млн. лв. в сравнение с 2021 г. до 32,476 млн. лв. към 31.12.2022 г.

Нетекущи пасиви:	**31.12.2022 г.**	**31.12.2021 г.**	**Промяна**	**Отн. дял на пасивите за 2022 г.**
	BGN`000	**BGN`000**	**%**	**%**
Дългосрочна част от други нетекущи финансови пасиви	200	300	-33.33	48.31
Нетекущи пасиви по лизинг	60	129	-53.49	14.49
Нетекущи задължения към персонала	154	98	57.14	37.20
ОБЩО	**414**	**527**	**-21.44**	**100.00**

Нетекущите пасиви са намалени от 527 хил. лв. към 31.12.2021 г. до 414 хил. лв. в края на финансовата 2022 г. или с -21.44 %.

Текущи пасиви:	**31.12.2022 г.**	**31.12.2021 г.**	**Промяна**	**Отн. дял на пасивите за 2022г.**
	BGN`000	**BGN`000**	**%**	**%**
Краткосрочни банкови заеми	43097	9358	360.54	88.44
Текуща част от дългосрочни банкови заеми	100	245	-59.18	0.20
Текуща част от задължение по финансов лизинг	69	68	1.47	0.14
Текущи търговски и други задължения	3857	1643	134.75	7.91
Текущи задължения към персонала	249	79	215.19	0.51
Текуща част на текущи данъчни задължения	1363	406	235.72	2.80
ОБЩО	**48735**	**11799**	**313.04**	**100.00**

Текущите пасиви увеличават стойността си от 11799 хил. лв. на 31.12.2021 г. до 48735 хил. лв. в края на финансовата 2022 г.

Парични потоци:	**1-12/2022 г.**	**1-12/2021 г.**	**Промяна**
	BGN`000	**BGN`000**	**%**
Нетни парични потоци от оперативна дейност	(24210)	9273	-361.08
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност	(710)	(5464)	-87.01
Нетни парични потоци от финансова дейност	25324	(3803)	765.89
Нетно увеличение/намаление на парични средства	404	6	6633.33
Нетни ефекти от промяна на валутните курсове	(14)	(5)	180
Парични средства в началото на периода	4	3	33.33
Парични средства на 31 Декември 2022 г.	394	4	9750

Нетните парични потоци към 31.12.2022 г., генерирани от оперативна дейност са в размер (24210) млн. лв., от инвестиционна дейност (710) млн. лв. и от финансова

дейност 25324 млн. лв. В резултат на тези дейности паричните средства и еквиваленти нетно са се увеличили с 390 хил. лв. и към 31.12.2022 г. са в размер на 394 хил. лв., спрямо 4 хил. лв. към края на 2021 г.

7. Финансово управление на риска

В хода на обичайната си дейност Дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове. Пазарният риск е рискът, че справедливата стойност на бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промените в пазарните цени. Пазарният риск включва валутен риск, лихвен риск и ценови риск. Кредитният риск е рискът, че едната страна по финансовия инструмент ще причини финансови загуби на другата, в случай че не изпълни договореното задължение. Ликвидният риск е рискът, че Дружеството би могло да има затруднения при посрещане на задълженията си по финансовите пасиви.

Валутен риск

Дружеството не е изложено на значим валутен риск, тъй като неговите сделки се извършват основно в лева и в евро. Заемите, получени и изплащани в евро, не излагат Дружеството на валутен риск на паричния поток.

Лихвен риск

Финансовите пасиви, които излагат Дружеството на лихвен риск, са получените инвестиционни и оборотни банкови кредити. Банковите кредити са обезпечени с ипотека на недвижими имоти и годишната лихва по тях се определя по условията на договорените лихвени проценти на кредитите.

Ценови риск

Дружеството е изложено на пряк ценови риск, тъй като суровината се закупува предварително в големи обеми, а цените на произвежданата от нея продукция се образуват на основата на действащите към момента на реализация пазарни цени.

Кредитен риск

Финансовите активи, които потенциално излагат Дружеството на кредитен риск, са предимно вземанията от продажби и предоставени заеми. Основно Дружеството е изложено на кредитен риск в случай, че контрагентите не изплатят своите задължения. Политиката на ръководството за минимизиране на този риск е насочен към осъществяване на продажби на клиенти с подходяща кредитна репутация и получаване на адекватни обезпечения.

анализ на падежите	С ненастъпил падеж	просрочени до 3 месеца	просрочени до 6 месеца	просрочени до 12 месеца	просрочени над 1 година	общо
Продажби клиенти	7	44	0	0	0	51
Продажби свързл.лица	7941	0	0	0	0	7941
Съдебни и присъдени вземания	0	0	0	0	66	66

Финансиране свързр. лица	6588	0	0	0	0	6588
Предплатени разходи	135	0	0	0	0	135
Други вземания	7536	0	0	0	0	7536
общо	**22207**	**44**	**0**	**0**	**66**	**22317**

Ликвиден риск

Ръководството на Дружеството се стреми да поддържа оптимално количество свободни парични наличности с цел осигуряване на постоянна ликвидност за покриване на текущите задължения. Това се постига посредством системата за финансово планиране, като паричните постъпления и плащания се координират от гледна точка на срочност и размери.

Политически риск

Политическият риск е свързан с възможността за съставяне на правителство, след проведените избори на 02.10.2022 год. и с евентуални промени в неблагоприятна посока във воденатa от него дългосрочна външна и вътрешна икономическа политика, които биха могли да повлияят негативно върху инвестиционната среда.
Политическите рискове за България в международен план са свързани с поетите ангажименти за осъществяване на сериозни структурни реформи в страната в качеството ѝ на равноправен член на ЕС, повишаване на социалната стабилност, ограничаване на неефективните разходи от една страна, както и със силната дестабилизация на страните от Близкия изток, зачестяващите заплахи от терористични атентати в Европа, бежанските вълни и нестабилността на ключови страни в непосредствена близост до България.

Други фактори, които също влияят на този риск са евентуалните законодателни промени и в частност тези, които касаят стопанския и инвестиционния климат в страната.

Общ макроикономически риск

По предварителни данни през декември 2022 год. индексът на промишленото производство изчислен от сезонно изгладените данни намалява с 0,8 % в сравнение с ноември 2022 год. През декември 2022 год. календарно изгладеният индекс на промишленото производство регистрира ръст от 2,1 % спрямо съответния месец на 2021 год. по данни на НСИ.

Външнотърговското салдо на България с трети страни за 2022 год. е отрицателно и е в размер на 16 897,5 млн. лв.

През периода януари – декември 2022 год. износът на стоки от България е на стойност 31 391,4 млн. лв. През декември 2022 год. износът на стоки от България за трети страни нараства с 11,2 % спрямо съответният месец на предходната година и е в размер на 2 387,6 млн. лв.

Вносът от трети страни за периода януари – декември 2022 год. се увеличава с 58,88 % спрямо същият период на 2021 год. и е на стойност 48 288,9 млн. лв. През декември 2022 год. вносът на стоки от трети страни нараства с 20,3 % спрямо същия месец на предходната година и е в размер на 3 453,1 млн. лева.

През януари - декември 2022 год. от България са изнесени стоки за ЕС на стойност 61 380,4 млн. лв. и в сравнение със съответния период на предходната година се увеличава с 35,6 %.

През януари - декември 2022 год. в страната са внесени стоки от ЕС общо на стойност 59 899,6 млн. лв. или с 29,3 % повече спрямо същия период на 2021 год.

Външнотърговското салдо на България с ЕС за периода януари – декември 2022 год. е положително и е в размер на 1 480,8 млн. лв.

Инфлационен риск

Инфлационен риск представлява всеобщо повишение на цените, при което парите се обезценяват и съществува вероятност от понасяне на загуба от домакинствата и фирмите.

Индексът на потребителските цени (ИПЦ) е официален измерител на инфлацията в Р. България. Той оценява общото относително изменение на цените и стоките, използвани в домакинствата за лично потребление и се изчислява като се прилага структурата на крайните парични потребителски разходи на българските домакинства.

ИПЦ за декември 2022 год. спрямо ноември 2022 год. е 100,9 %, т. е месечната инфлация е 0,9 %. Годишната инфлация за декември 2022 год. спрямо декември 2021 год. е 16,9 %. Средногодишната инфлация за периода януари 2022 год. – декември 2022 год. спрямо периода януари 2021 год. – декември 2021 год. е 15,3 %.

Хармонизираният индекс на потребителските цени (ХИПЦ) е сравнима мярка на инфлацията на страните от ЕС. Той е един от критериите за ценовата стабилност и за присъединяването на България към еврозоната.

ХИПЦ за декември 2022 год. спрямо ноември 2022 год. е 100,8 %, т. е месечната инфлация е 0,8 %. Годишната инфлация за декември 2022 год. спрямо декември 2021 год. е 14,3 %. Средногодишната инфлация за периода януари 2022 год. – декември 2022 год., спрямо периода януари 2021 год. – декември 2021 год. е 13,0 %.

Основният фирмен риск за ЗАХАР ЕАД е свързан с възможните изменения на търсенето и предлагането на продукцията или в резултат на предпочитанията на потребителите на този тип изделия или в резултат на конкуренцията на дружествата в отрасъла. В тази връзка фирменият риск може да окаже влияние върху ръста на продажбите на ЗАХАР ЕАД, както и върху промяната на рентабилността. За тази цел е необходимо да се анализират подробно главните фактори, които пораждат несигурността в ритмичното генериране на приходи от страна на ЗАХАР ЕАД. Тази несигурност може да бъде измерена чрез променливостта на получаваните приходи в течение на времето. Това означава, че колкото и по-променливи и по–непостоянни са приходите на дадено дружество, толкова по-голяма е несигурността ЗАХАР ЕАД да реализира положителен финансов резултат, т. е. рискът за инвеститорите, респективно кредиторите ще бъде по-висок.

Риск от човешкия фактор

В национален мащаб съществува тенденция на дефицит на специалисти и инженерен персонал. ЗАХАР ЕАД се стреми да подбира подходящи кадри и да привлича специалисти в различни области.

Наблюдението и въздействието върху различните видове риск е една от важните задачи на ръководството на фирмата. Контролът е постоянен, а анализът на риска е задължителен преди вземане на всяко управленско решение.

Войната в Украйна

През февруари 2022 г., след военния конфликт между Русия и Украйна, някои държави обявиха пакети от санкции срещу редица физически лица, поради нарастващото геополитическо положение от февруари 2022 г. се наблюдава значително повишаване на волатилността на пазарите на ценни книжа и валута, както и значително поевтиняване на рублата спрямо щатския долар и еврото. Очакванията са въведените условия да повлияят на дейността на руски и украински предприятия в различни сектори на икономиката. Предвид прогнозите за значително забавяне на икономиката в световен мащаб заради събитията в Украйна, се очаква това да доведе до намаляване на потреблението и реалните доходи на населението. Мащабните сътресения във веригите на доставки, които започнаха от началото на пандемията и се задълбочиха вследствие руската инвазия, наложиха преосмисляне на цялата логистика, с цел скъсяване на разстоянията, за да се минимализира бъдещ риск от прекъсване на производствените процеси .
Във връзка с продължаващата руска инвазия в Украйна и висока несигурност за скорошното й прекратяване, оценките на икономическите последици за световната икономика стават все по негативни. Сътресенията от войната се отразяват върху икономиките на страните от Европейския съюз както пряко, така и непряко, като я насочват към по-нисък растеж и по- висока инфлация. бързото нарастване на цените на енергийните и хранителните стоки подхранват глобалният инфлационен натиск и предизвикват по-бърз отговор на паричната политика отколкото се предполагаше по-рано. По първоначални оценки на ръководството на дружеството тези събития не са оказали пряко съществено влияние върху дейността му към момента, доколкото то няма взаимоотношения с лица, попаднали под санкциите, както и няма активи и дейности в засегнатите пряко региони. Във финансовият отчет на ЗАХАР ЕАД към 31.12.2022 г. няма активи и пасиви, чиято оценка да е повлияна от кризата, породена от конфликта между Руската федерация и Украйна. Ръководството не идентифицира значителни рискове, които могат да доведат до съществена корекция на балансовите суми на активите и пасивите в рамките на следващата финансова година или в бизнес модела и планове на Дружеството.

Риск от енергийна криза

Българският енергиен сектор е от ключово значение за бъдещото развитие и устойчивост на икономиката на цялата страна. Държавната политика в енергетиката се осъществява чрез Народното събрание и Министерски съвет, съгл.чл.3 от Закона за енергетиката. Енергийната политика на страната се провежда от министъра на енергетиката.
Основният риск в сектора е зависимостта на страната от вноса на природен газ и други важни за сектора ресурси. Основен местен ресурс на България са лигнитните въглища. Ядрената енергия се отчита като местен източник и в значителна степен подобрява енергийната независимост. Трябва да се отбележи , че енергийната независимост на България и сравнително по- ниска от средната за страните членки на Европейския съюз.

Основен приоритет на Министерството на енергетиката при провеждането на енергийната политика на страната е набелязването на средносрочни и дългосрочни приоритети в развитието на енергетиката, включително постигане на хармонизирана връзка между енергийната политика на Република България и тази на Европейски съюз. Очакваното свързване на газопреносните мрежи на България и Гърция ще допринесе за значително намаляване на вероятността от рязко покачване на цените на доставяният природен газ, а оттам и на произвежданата топлинна и ел. енергия.

Пандемията от COVID-19

На 11.03.2020 г. Световната здравна организация обяви пандемия от корона вирус. В резултат на повсеместната ваксинационна кампания в Европа и света, като и на придобития, вследствие на преболедуване имунитет, пандемията от COVID-19 е в процес на затихване и повечето извънредни мерки и ограничения постепенно намаляват. Към момента на изготвяне на настоящия доклад е отпаднала извънредната епидемична обстановка в страната, като се очаква отмяната на различни плащания, въведени от централната власт като обезщетения за намаляване на негативните последствия от преустановяване на бизнеса във връзка с COVID-19.

8. Научно-развойна и изследователска дейност

През 2022 г. дружеството няма извършвана научно-развойна и изследователска дейност.

9. Политика по опазване на околната среда и въпроси свързани с климата

„ЗАХАР“ ЕАД полага усилия за постигане на непрекъснато подобрение на екологичните показатели спрямо околната среда при осъществяване на дейността си.
Основни принципи и приоритети на политиката по опазване на околната среда са:

- оценка влиянието върху околната среда на осъществяваните от дружеството дейности;
- съответствие с нормативните изисквания по опазване на околната среда, имащи отношение към дейностите и процесите на дружеството и техните аспекти;
- спазване на всички нормативни актове и вътрешни разпоредби за опазване на околната среда;
- следене на ключовите характеристики на процесите и дейностите, имащи значимо въздействие върху околната среда и вземане на предпазни мерки срещу потенциално замърсяване на околната среда;
- представяне на пазара на екологично безопасни продукти и услуги, в които не се използват или се използват по-малко вредни вещества, които изискват по-малко природни ресурси и консумират по-малко енергия;
- икономия на енергия, материали и хартия във всички дейности;
- ефективно управление на генерираните отпадъци, намаляването и рециклирането им.

10. Сделки между свързани лица

От извършени продажби	**2022 г.**	**2021 г.**
със ЗАХАРНИ ЗАВОДИ АД	**998**	**374**
в т. ч. меласа	703	116
услуги	133	145
материали	59	83

с ТЕЦ ГОРНА ОРЯХОВИЦА ЕАД	**144**	**34**
услуги	94	31
материали	5	0
с РМЗ ГОРНА ОРЯХОВИЦА ЕООД	**7**	**2**
лихви	7	2
със ЗАХАРНИ ЗАВОДИ ТРЕЙД ЕАД	**118124**	**35616**
в т. ч. захар готова продукция	117586	34961
захар стоки	0	87
услуги	489	489
материали	29	30
ВСИЧКО ОБОРОТИ в група	**119273**	**36026**
извън група	0	**0**
От извършени покупки		
със ЗАХАРНИ ЗАВОДИ АД	**1817**	**326**
услуги	1620	230
материали	197	89
с ТЕЦ ГОРНА ОРЯХОВИЦА ЕАД	**11423**	**2167**
топло-ел. енергия	11422	2149
услуги	1	7
с РМЗ ГОРНА ОРЯХОВИЦА ЕООД	**189**	**67**
услуги	183	67
материали	6	
със ЗАХАРНИ ЗАВОДИ ТРЕЙД ЕАД	**88**	**25**
услуги	64	9
материали	24	16
ВСИЧКО ОБОРОТИ в група	**13517**	**2585**
извън група	2520	**729**
в т.ч. ГУ Фарадей	0	0
материали	0	0
в т.ч. РИТЪМ 4 ТБ ЕООД	2443	729
материали	2443	102
услуги	0	627
Задължения към свързани лица		
Задължения към св. Лица група за ВФП	**0**	**0**
Всичко от получена ВФП	**0**	**0**
Ритъм-4-ТБ ООД	0	0
ГУ Фарадей	3000	1500
Всичко от получена ВФП извън група	**3000**	**1500**
РМЗ ГОРНА ОРЯХОВИЦА ЕООД ф-ри	0	12
Всичко по ф-ри в група	**0**	**12**
Ритъм-4-ТБ ООД	226	0
ГУ Фарадей	20	0
Всичко по ф-ри извън групата	**246**	**0**
Всичко задължения към св. лица	**3246**	**1512**

Вземания от свързани лица		
РМЗ Г О предоставена ВФП	273	149
от ЗАХАРНИ ЗАВОДИ АД ВФП	3908	5863
от ТЕЦ ГОРНА ОРЯХОВИЦА ЕАД ВФП	2407	1939
от ЗАХАРНИ ЗАВОДИ ТРЕЙД ЕАД ф-ри	7934	5238
от ЗАХАРНИ ЗАВОДИ АД ф-ри	0	10
от ТЕЦ ГОРНА ОРЯХОВИЦА ф-ри	0	13
Всичко вземания от св. Лица в група	**14522**	**13212**
Ритъм-4-ТБ ООД аванс	7	0
Всичко вземания по ф-ри извън групата	**7**	**0**
Всичко вземания от свързани лица	**14529**	**13212**

11. Бъдещо развитие на дружеството

През 2023 г. дружеството предвижда да бъдат реализирани производствени кампании за преработка на сурова захар.
Ръководството ще продължи действията и усилията си за постигане на оптимални икономически показатели от основния предмет на дейност, която включва: преработване на сурова тръстикова захар; извършване на ремонтни дейности по машини и съоръжения; продажба на бяла кристална захар; продажба на меласа.
Съвместна дейност с другите дружества на „ЗАХАРНИ ЗАВОДИ“ АД: по наемане на персонал за кампания;

12. Отговорности на ръководството

Ръководството на дружеството предприема мерки за съкращаване на разходите за материални, енергийни и човешки ресурси, подобряване на общата организация и повишаване ефективността на производството.
От изключително значение за бъдещото развитие на дружеството е подобряване на покупните цени и условия на доставка, чрез осигуряване на нови източници на суровина и подобряване на взаимодействието с настоящите доставчици, оптимизиране логистиката на основните и спомагателни материали, намаляване на загубите при производство и повишаване качеството на произвежданата продукция.
Според българското законодателство, ръководството следва да изготвя финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Дружеството към края на годината, финансово му представяне и парични му потоци.
Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватни счетоводни политики при изготвянето на годишния финансов отчет към 31 декември 2022 г. и е направило разумни и предпазливи преценки, предположения и приблизителни оценки.
Ръководството също потвърждава, че се е придържало към действащите счетоводни стандарти, като финансовият отчет е изготвен на принципа „действащо предприятие“.
Ръководството носи отговорност за правилното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягване и разкриване на евентуални злоупотреби и други нередности.
Ръководството също потвърждава, че при изготвянето на настоящия доклад за дейността е представило вярно и честно развитието и резултатите от дейността на Дружеството за изминалия период, както и неговото състояние и основните рискове, пред които е изправено.

13. Важни събития, настъпили след датата на изготвяне на финансовия отчет

След датата на изготвяне на финансовия отчет няма настъпили събития.

Годишният доклад за дейността на „ЗАХАР“ ЕАД гр. Горна Оряховица за 2022 г. е изготвен съгласно изискванията на чл. 39 от Закона за счетоводството на база анализ на развитието, пазарните тенденции и присъствие, финансово-икономическото състояние на Дружеството за 2022 г. и перспективите му за развитие.

GEORGI BOZHIDAROV KYUCHUKOV
Digitally signed by GEORGI BOZHIDAROV KYUCHUKOV
Date: 2023.03.30 14:41:40 +03'00'

Изп. директор : .....
/ Г. Кючуков /

Stanimir Todorov Stamov
Digitally signed by Stanimir Todorov Stamov
Date: 2023.03.30 15:01:10 +03'00'

Член на УС: .....
/ Ст. Стамов /

30.03.2023 г.
гр. Горна Оряховица

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До Едноличния собственик на

„ЗАХАР“ ЕАД

Гр. Горна Оряховица

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на „ЗАХАР“ ЕАД /Дружеството/, съдържащ отчет за финансовото състояние към 31 декември 2022 година, отчет за всеобхватния доход , отчет за промените в собствения капитал и отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към финансовия отчет, съдържащо обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики и друга пояснителна информация.

По наше мнение, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2022 година и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО),приети от Европейския съюз, приложими в България.

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти /МОС/. Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет”. Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители /Кодекса на СМСЕС/, заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит /ЗНФО/, приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Няма какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Закона за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт счетоводители /ИДЕС/. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

а/Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовия отчет, съответства на финансовия отчет.

б/Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Отговорности на ръководството за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приложими в България и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и

използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумна степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се

основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършения от нас одит.

Регистриран одитор:.....PENKA TODOROVA ARMENCHEVA

Digitally signed by PENKA TODOROVA ARMENCHEVA
Date: 2023.03.30 16:59:19 +03'00'

Дипл.№0268 /Пенка Арменчева/

ДАТА: 30.03.2023 г

Г. Оряховица пл. Г. Измирлиев

Офис-център „Киното“ офис №12